

Upravištvost: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 18.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Rimski sestanek

V Rimu so se sestali voditelji treh držav, ene velesile in obeh majhnih preostankov nekdanje dvojne monarhije habsburške. Skoro komična kombinacija to, kako se rimska politika, ki se je sploh mogla ustanoviti šele, ko je s francosko in potem s prusko pomočjo dosegla emancipacijo, če ne naravnost osvoboditev od Dunaja, kako se ta politika danes trudi, da v konkurenci z Nemčijo in deloma tudi s Francijo zavzame dominanten položaj na istem Dunaju in v Budimpešti. Torej prilike dovolj za sentimentalne historične reminiscence. Ampak samo prilike; potrebe za taka premišljevanja ni. Vrh tega se pozorno obratuje drugam, saj se ves čas, odkar se je napovedal sestanek med Dollfusom, Gömböšem in Mussolinijem, obravnavajo pred vsem vprašanja, v kakih odnosih je z novo situacijo — Mala antanta. Zakaj da so težnje, ki jih imajo inspiratorji razgovorov med Dunajem, Pešto in Rimom, pač neprijazne poziciji Male antante, o tem nihče ne dvomi in ne more dvomiti, dasi se skušajo v tej ali drugi obliki maskirati.

Zelo je značilno, kako interesantne in, skoro bi mogli reči, nekoliko senzacionalne vesti so se pravkar pojavile iz nemških virov glede odnosov do Male antante. Kar nenkrat so namreč vedeli v Berlinu, četudi so si seveda dali »poročati iz Pariza«, da se je v Mali antanti rodilo veliko razpoloženje za naslonitev na Nemčijo. V tej zvezi se je dajal večji poudarek trgovinskim pogajanjem, ki so se pričela pravkar med našo državo in Nemčijo, pa potovanje našega berlinskega poslanca Balugdiča v Beograd. Čelo to so vedeli povedati berlinski viri, da je nastalo nasprotje med Jugoslavo in Rumunijo na eni ter Češkoslovaško na drugi strani, češ, da je Praga sporazumna z italijansko prevlado na Dunaju, odnosno da se absolutno onemogoči anšlus, dočim so v Bukarešti in Beogradu drugače razpoloženi ter se čutijo z italijanskim ofenzivnim poskusom hujše prizadete.

Ozadja takim vestem si ni težko predstavljati. Privikrat se je zgodilo po dolgem času, da sta si Nemčija in Italija prišli resno navzkriž in se sprli ravno zaradi prevlade v Avstriji. Kadar se prične tak spor, je povsem logično, da skušajo vse dotedanje odnose spraviti v sklad z novo situacijo. Kaj lažjega tedaj, kadar pri Mali antanti, ki ji Italija ves čas nasprotuje z vsemi sredstvi, zapaziti razpoloženje, da se fatalni spor izkoristi in se pomagajo oslabilosti postojanke Rima. Staro pravilo, da morejo želje poroditi marsikaj, se je obneslo tu; nedvomno je hotel Berlin sondirati, kako bi se obnesle nove kombinacije. Saj je k prijazenju razpoloženju napram Poljski gotovo mnogo pripomogla ravno težnja, izkoristiti poljsko užaljenost zaradi pakta štirih in približati si državo kljub temu, da je poprej veljala za najbolj osovražena sosedica. Igra, v kolikor smemo govoriti o njej, naj bi se ponovila napram Mali antanti; odtod vesti o ponudbah napram Pragi in sedaj o pripravljalni »preorientaciji« Male antante. In pri vsem tem gotovo ni bil zadnji nagib vplivati na razpoloženje v Rimu in brzdati tamkajšnjo razigranost.

A kljub temu, da v takih enakih senzacijah ne smemo gledati mnogo več nego običajno diplomatsko igrjo, ki jo je treba imeti pripravljenjo za vsakovrstne slučaje in smeri, pa se vendar zelo zdi, da je marsikje učinkovala kot strahilo. Vemo, da v Budimpešti niso prav nič navdušeni za to, da bi se naslonili samo na Italijo in se oddaljili od Nemčije; kombinacije z Malo antanto sidi-jo zanje vendarle v območje možnosti.

K temu bi bilo treba naštet še nekatere razloge, pa bi imeli jasno sliko, zakaj je postal tako dolgo napovedani sestanek treh v Rimu nekako — skromna zadeva. Zdi se naglaš na vso moč, da bo šlo tu le za gospodarske razgovore, le za gospodarsko sodelovanje, niti ne za tesnejšo zvezo kakršnekolikoli prirode. Ne bomo razlagali o tem, zakaj so tamkaj zmerni, kjer so bili pravkar močno nezmerni in obratno. Naše stališče je podano jasno. Raztolmačil ga je, v kolikor je bilo še potrebno, naš zunanji minister g. Jevtič s svojim ekspezejem in skupščini, poudaril ga je pred nedavnim dr. Beneš in končno je tudi francoska zunanja politika stopila iz navidezne rezerve.

Mi nismo zato vztrajali na stališču, da ostane Avstrija zase in se nismo zato dosledno upirali revizijskim težnjam in restavraciji, da bi se Avstrija in Madžarska uredili za satrapa politiki, ki ima na srednjem Dunavu razdiralne namene. Mi ne iščemo zvez in kombinacij z negativnimi nagibi, marveč nam je življenjski nagon, je naša vodilna ideja, da si ohranimo svobodo, ki smo si jo prioborili, neokrnjeno in neogroženo. Prav tako pa menimo, da velja isto stališče za naše sosede, da bi se tudi ti vzdržali v svoji novi funkciji, se zadovoljili s tem, kar jim je prišlo v roke, in se usoda ter svoboda svoje lastne svobode, odražati v naši atmosferi.

PODUNA VSKA POLITIKA ITALIJE

Danes bo prva skupna konferenca Mussolinija, Dollfussa in Gömbösa — Od konference ni pričakovati posebnih presenečenj

Pariz, 14. marca. r. Zopet enkrat je koncentrirana pozornost mednarodnih političnih krogov na Rim, kamor je sklical Mussolini konferenco z avstrijskim kancelarjem Dollfusom in madžarskim ministrskim predsednikom Gömbösom. Tukajšnji diplomatski krogi so mnenja, da je problem Avstrije, predvsem pa problem Podunavja, tako zamotan, da je nemogoče pričakovati kakšne rešitve na rimski konferenci. Pariški in londonski krogi se vedno bolj nagibajo k naziranjju, da more akcija Italije, v kolikor bi bila morda naperjena bodisi proti Mali antanti, bodisi proti Nemčiji, roditi le še večje komplikacije. Brez sporazuma z Malo antanto, pa tudi z Nemčijo, predvsem pa brez pristanka Pariza in Londona, je trajna rešitev podunavskega problema nemogoča.

Razumljivo je, da išče Italija opore za svojo politiko v Avstriji in na Madžarskem, toda po mnenju londonskih krogov so rimski računi dokaj slabi. Zlasti kar se tiče Avstrije. Prijateljstvo dveh režimov še ne pomeni prijateljstva dveh narodov in nihče ne dvomi o tem, da se avstrijsko-nemško prebivalstvo bolj nagiba k sorodni Nemčiji, kakor pa k Italiji. Avstrijska vlada se vrhu tega zaveda, da bi Francija in Anglija lahko docela ustavili subvencioniranje Avstrije, zlasti, ako bi se pokazalo, da so italijanski načrti naperjeni proti njunim interesom v Srednji Evropi. Da pa bi Italija, ki je sama v neprestanih finančnih težavah, finančno vzdrževala Avstrijo, na to ni niti misliti.

Kar se tiče Madžarske, bi morala Italija pristati na dalekosežne koncesije glede prevzemanja viška madžarskih agrarnih pridelkov, kar bi postavilo vso dosedanja agrarno politiko fašističnega režima na glavo. Da Mussolini tega ne bo storil, je jasno. Spriču takega položaja rimski sestanek ne more prinesiti nobenih presenečenj, pač pa bo le še bolj utrdil prepričanje, da je rešitev avstrijskega in podunavskega problema mogoča samo ob najtesnejšem sodelovanju Male antante, kar pa se Avstrije tiče, v sporazumu z Nemčijo.

Osnova rimskih razgovorov

Rim, 14. marca. k. Fašistični tisk poudarja tudi v svojih današnjih komentarjih v prvi vrsti gospodarski pomen rimskih razgovorov.

Tako pravi »Giornale d'Italia« med drugim: V poslednjih tednih pred rimskim sestankom se je mnogo spremenilo. Avstrijsko ljudstvo je spoznalo, da je pot, ki jo je ubral Dollfuss po sledovih rimskega fašizma, edino pravilna. Osnova gospodarske platit rimskih razgovorov je italijanski memorandum, ki je bil lani septembra predložen zapadnim velesilam in Društvu narodov. Memorandum obsega 12 točk in razlaga v prvih 10 točkah položaj, ki je nastal v Srednji Evropi po razpadu Avstro-Ogrske kot gospodarske enote, v poslednjih dveh točkah pa vsebuje naslednje konkretne predloge za gospodarsko obnovo Srednje Evrope:

1. Bilateralne gospodarske pogodbe.
2. Evropske države morajo v korist srednje-evropskih držav uvesti preferenčni sistem za njihove žitne in druge agrarne proizvode.
3. Enako je potreben preferenčni sistem za avstrijsko industrijsko produkcijo. Napram državam, ki uživajo v gospodarskih odnosih s Srednjo Evropo največje ugodnosti, je potrebna pri izvajanju točke 2. in 3. izvestna oprejeval.
4. Podunavskim državam je treba omogočiti, da izboljšajo finančni efekt svojih trgovinskih bilanc in povišajo svoj izvoz. Vsaka podunavska država bi morala rezervirati pravično določeni del svojega notranjega tržišča, v korist onim državam izven Podunavja, ki ji v medsebojnih gospodarskih odnosih priznajo preferenčne pravice in so po svoji trgovinski bilanci nepravilne pasivne.
5. Da bi se promet iz podunavskih držav usmeril po naravni poti, so potrebni izvestni sporazumi, ki bi znatno olajšali razvoj podunavskega prometa.
6. S posebnimi sporazumi bo treba izboljšati plačilne bilance podunavskih držav, ki bi jih bilo mogoče olajšati vsaj posredno s sporazumi, navedenimi v prejšnjih točkah.

Zapadne velesile in ostale države bi morale, v kolikor bi bile prizadete z novo ureditvijo svojih gospodarskih odnosov napram Srednji Evropi, nadoknaditi svojo škodo na ta način, da bi v primerem obsegu in obliki uredile svoje medsebojne gospodarske odnose.

Včerašnje konference

Rim, 14. marca. k. Danes so se posvetovali nadaljevala. Avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss je bil ob 11. na madžarskem poslanštvu, kjer se je sestal z madžarskim

ministrskim predsednikom generalom Gömbösom. Razgovor, ki je trajal eno uro, je bil zaupnega značaja. Popoldne se je dr. Dollfuss odpeljal v Beneško palačo, kjer se je sestal z Mussolinijem. Jutri ob 13. se sestanejo vsi trije ministrski predsedniki. Ta sestanek bo gotovo najvažnejša konferenca v teku sedanjih razgovorov.

Nocoj je Mussolini priredil svečano večerjo in diplomatski sprejem, ki se ga je udeležilo poleg političnih gostov iz Madžarske in Avstrije tudi mnogo fašističnih politikov.

O dosedanjih razgovorih v Rimu, o katerih še ni bil objavljen noben komuniké, trdijo politični krogi, da se razvijajo v smeri tesnega gospodarskega sodelovanja Italije, Avstrije in Madžarske. Poročevalci madžarskih listov so poročali danes v Budimpešti, da nikakor ne gre podcenjevati težav, na katere je naletelo urejevanje avstrijsko-madžarsko-italijanskih problemov, ki traja sedaj že nad šest mesecev. Madžarska zahteva od Italije v prvi vrsti koncesije glede izvoza svojega žita, na katere bo Italija zaradi svoje lastne žitne politike mogla pristati le s izredno velikimi žrtvami. Rimski politični krogi so zaradi tega skeptični glede rezultatov rimskih razgovorov in že trdijo, da bo v Rimu sklenjen le nekak pactum de contrahendo, kar bi pomenilo, da se bo zaključitev bilateralnih gospodarskih pogodb med Italijo, Avstrijo in Madžarsko odgodila na poznejši čas.

Audience pri kralju

Rim, 14. marca. AA. Predsednik vlade Mussolini je danes počastil svoja gostja s sijajnim banketom, po katerem je bila velika recepcija diplomatskega zbora.

V četrtek bo italijanski kralj sprejel

predsednika madžarske vlade Gömbösa in zveznega kancelarja Dollfussa v slavnostni avdienci. Zvečer bo gostom na čast v kraljevski operi svečana predstava Verdijeve »Aidee«.

Pariz, 14. marca. a. Po naredbi poštne ministrice bodo govor Mussolinija, ki ga bo imel v nedeljo popoldne v zvezi z rimskimi razgovori, prenašali v francoskem radiju. To bo prvič, odkar je fašizem na vladi, da bodo Mussolinijev govor objavljali po Franciji in radiju.

Gömbös pri nemškem poslaniku

Rim, 14. marca. a. Zanimivo je, da se je madžarski ministrski predsednik Gömbös danes sestal z nemškim poslanikom v Rimu von Haselom, in sicer neposredno po razgovoru s avstrijskim kancelarjem Dollfusom.

Smernice avstrijske zunanje politike

Rim, 14. marca. AA. Avstrijski kancelar dr. Engelbert Dollfuss je dal dopisniku Agencije Stefani intervju, v katerem je med drugim dejal:

Politično neodinstvo, ki predstavlja eno izmed najbistvenjših karakteristik sedanje Evrope, nam prinaša dan za dnem nove skrbi. Tem bolj se zato počutim ob misli, da imam spet priložnost dati roko prijatelju, s katerim me vežeza ne samo skupna volja po miru in težnja po ustvarjanju medsebojnega sodelovanja, temveč tudi osebne simpatije, ki so še okrepljene s čustvom hvalečnosti za razumevanje, ki ga Italija kaže za življenjske pogoje in potrebe Avstrije, ter za trud, ki ga ta država kaže v vseh smereh, da podpre naše prizadevanje za gospodarsko obnovo države. Razume se, da dela Italija pri takšnem zadržanju v vprašanju okrepite političnih in gospodarskih odno-

Zasedanje senata

Danes je začel razpravljati o proračunu finančni odbor senata — Razprava v plenumu bo v ponedeljek

Beograd, 14. marca. p. Danes popoldne se je sestal senat. Sejo je otvoril in vodil predsednik dr. Ljuba Tomišić. Pred predhodom na dnevni red je imel predsednik spominski govor za pokojnik belgijskim kraljem Albertom I., ki so ga senatorji poslušali stoje. Ob zaključku so se oddolžili spominu pokojnega zavezniškega kralja s trizdrnim »Slava«.

Sledila so sporočila. Med drugim je bil senat obveščen, da je predložen v razpravo in odobritev proračun za leto 1934/35, ki ga je sprejela Narodna skupščina. Proračun je bil izročen v proučitev finančnemu odboru. Nadalje so bile predložene senatu štiri konvencije: mednarodna konvencija o telekomunikacijah, jugoslovensko-grška konvencija o eksploataciji letalskega prometa, protokol k trgovinskemu sporazumu med Jugoslavo in Nemčijo in italijansko-jugoslovenski dodatni sporazum k trgovinski pogodbi. Konvencije so bile izročene odboru za mednarodne konvencije v podrobno proučitev. Verifikacijski odbor je predložil poročilo glede senatorja dr.

Nemški odgovor na francosko spomenico

Berlin, 14. marca. AA. Zunanji minister Neurath je izročil francoskemu poslaniku v Berlinu Francoisu Poncetju odgovor nemške vlade na francosko spomenico z dne 14. februarja o razorožitvenem problemu. Neurath je dal prav tako tudi ustmena pojasnila francoskemu poslaniku o stališču nemške vlade v tem vprašanju.

Pariz, 14. marca. s. Vsebinsko nemške razorožitvene note, ki je bila včeraj izročena francoskemu poslaniku v Berlinu, so ponotič brzojavno sporočili Quai d'Orsayu. Zunanji minister Barthou je imela razen tega telefonski razgovor s poslanikom Francoisom Poncetjem o vsebini note in vseh problemih, ki se nanašajo na razorožitveno vprašanje. V listih se naglašajo prijateljski značaj spomenice. »Paris Soir« izjavlja, da se v nemškem odgovoru ne vidijo rezultati razgovora lorda Edena z državno vlado. Nacionalistična »Liberté« meni, da nemška nota ni prinesla nobenega novega elementa v nemško-francoske razgovore o razorožitvi.

Prodiranje Francije v Maroku

Pariz, 14. marca. AA. Iz Rabata v Maroku poročajo, da so francoske čete zasedle pokrajino Merebi, ki je doslej veljala za domovino najhujših upornikov. Vsa plemena te pokrajine so se brez boja vladar francoskim oblastvom. Nekoliko južneje so francoske čete razorožile več vstajskih plemen. Plemena, ki se nočejo podrediti Francozom, se umikajo proti R. n. de Oro.

Čevljarska stavka v Budimpešti

Budimpešta, 14. marca. k. Kakor smo poročali, se je včeraj pričela delna stavka čevljarskih pomočnikov in delavcev v tukajšnjih tovarnah za čevlje. Število stavkajočih delavcev je danes naraslo na 12 tisoč. Policijske oblasti so izdale stroge odredbe, da se ne bi še ostali delavci, ki sedaj še delajo, pridružili stavkajočim.

Španske homatije

Madrid, 14. marca. k. Včeraj popoldne je prišlo zopet do sponada med policijo in skupino anarho-sindikalistov. Pri streljanju je bilo ranjenih več oseb. V Barceloni proglašena gneralna stavka je popolnoma propadla.

Številčno gibanje v Madridu se nadaljuje. Snovi ni izšel razvojen vodnik zahtevala, naj vlada razpusti socialistične stranke in delavske sindikate. V Kataloniji so v štirih nadaljnjih mestih proglasili generalno stavko, v 6 drugih krajih pa so pričeli stavkati le v nekaterih podjetjih. V Barceloni se v pretekli noči z benečim politi in začeli grob generala Macie.

Princ Sikst pariski umrl

Pariz, 14. marca. s. Ob pol 4. popoldne je umrl princ Sikst pariski. Star je bil 47 let.

Po katastrofi japonske torpedovke London, 14. marca. AA. Iz Tokija poročajo, da so doslej rešili 13 mož posadke torpedovke »Tomotomura«. Našli so doslej še 17 trupel.

Povratak dr. Spaljkovića v Pariz

Pariz, 14. marca. AA. Jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Spaljković, ki se je nekaj dni mudil po uradnih poslih v Beogradu, se je vrnil v Pariz.

Znižanje obrestne mere pri Narodni banki

Beograd, 14. marca. p. Od 9. februarja do danes so znašale obresti na blagajniške zapise pri Narodni banki na podlagi čl. 12. zakona o Narodni banki za ureditev skupnih zneskov njenih obveznosti na pokaz, in sicer pri enomesečnih rokih pol odstotka, pri 2-mesečnih 1.5 odstotka, pri 3-mesečnih pa 2.5 odstotka. Z jutrišnjim dnem se uvedejo nove obresti, in sicer za 2-mesečne 1.5 odstotka, za 3-mesečne 2 odstotka, za roke pa, ki so krajše, kot dva meseca, se obresti ukinajo.

lažev v dunavski kotlini tudi v svojem lastnem interesu. Toda značaj italijanske znanosti je v tem, da spravlja svoj lastni interes v sklad tudi z življenjskimi potrebami drugih narodov. Veseli me, da obstoji v tem pogledu popolno soglasje med Italijo in Avstrijo. Dobra volja na obeh straneh je skrčila pot h koordinaciji naših gospodarskih interesov. V enakem interesu je za Italijo, Avstrijo in Madžarsko, da ustvarijo na Dunavu odnose, v katerih se stvariteljske sile teh za splošno življenje Evrope toli važnih krajev ne bodo tirale v medsebojno borbo, temveč bodo sodelovale v svrhu okrepitev gospodarskega življenja. To je cilj, za čigar izvedbo ne izključujemo sodelovanja nikogar in čigar ostvareitev je v interesu vseh brez razlike.

V takšnem razvoju stvari je Avstrija pozitiven činitelj. Spriču zemljepisnega položaja svojih naselbin so imeli Nemci, ki žive v teh podunavskih krajih, zmerom poslanstvo, da delujejo kot posredovalec in element sporazuma s svojo okolico. Toda, da bomo mogli to storiti, moramo avstrijski Nemci ohraniti svojo popolno svobodo, samostojnost in državno neodvisnost. Šele pred kratkim smo dokazali, da smo zadosti močni, da razbijemo vsak poskus nasilnega oviranja dela za obnovo države. Smatramo za dolžnost, ki je sama po sebi razumljiva, da delamo za ohranitev miru in dobrih odnosov z vsemi državami. Takšne so smernice, ki vodijo avstrijsko notranjo in zunanjo politiko. To je evropska politika v najlepšem pomenu besede. Upam, da bodo razgovori z Mussolinijem in Gömböšem praktično mnogo doprinesli k našim skupnim gospodarskim smotrom.

Kaj pravi Bethlen

Budimpešta, 14. marca. k. Bivši ministrski predsednik grof Bethlen je objavil danes v listu »Pesti Naplo« članek o madžarski politični situaciji, kakor se je razvila v preteklem letu. Glede rimske konference pravi, da je celo vrsto let zastopal smernice, o katerih sedaj razpravljajo v Rimu. Madžarska ne more dalje čakati, da bi h v gospodarskem pogledu prišlo do pomoči druge države. Zato mora v zvezi s svojimi prijatelji najti izhod iz sedanje gospodarske krize. Čelo mala antanta pravico zahtevati in skleniti medsebojno gospodarsko sodelovanje, ne more nihče Madžarski prepovedati enakih težnj.

Pričetek trgovinskih pogajanj z Nemčijo

Beograd, 14. marca. p. Jutri prispe v Beograd nemška trgovinska delegacija, ki ji na čeluje direktor ministrstva za gospodarstvo g. Sarnow. V delegaciji so še svetnik zunanjega ministrstva Schurre, vladni svetnik pri gospodarskem ministru Reinhardt, uradnik pri gospodarskem ministru Rauch, ekspeditor Rodith, gđ. Busch, zastopnik finančnega ministra Seidl in zastopnik ministrstva za prehrano Müller.

Zadružni kongres

Beograd, 14. marca. p. Glavna Zadruga zveza kraljevine Jugoslavije je sklicala za 25. t. m. kongres, ki bo v veliki dvorani Kolarčeve ljudske univerze. Na kongresu nameravajo razpravljati o vseh vprašanjih, ki so postala spriču poslednjih zakonov gospodarskega značaja in zaradi splošne gospodarske krize zelo aktualna za vse naše združenstvo. Med drugimi so na dnevnem redu tudi trije pomembni referati, in sicer referat inž. Djordjevića o krizi in našem združenstvu referat inž. Stjepana Heržeka o našem združenstvu in uredbi o zaščiti kmetov, denarnih zavodov in njih upnikov ter kreditnih zadrug in njihovega saveza, ter referat dr. Basaja o našem združenstvu in zakonodajstvu.

Trgovinska pogajanja CSR in Rusije

Praga, 14. marca. k. Kakor poročajo listi, so se trgovinska pogajanja med Rusijo in Češkoslovaško že pričela. Češkoslovaška vlada je včeraj izročila vodstvu ruske trgovinske delegacije vabilo k nadaljnjim pogajanjem. Trgovinska pogodba bo bržkone sklenjena na osnovi načela o največjih ugodnostih v zvezi s kontingenčnimi medsebojnimi izmenjavami blaga. Vse gradivo na pogajanje z Rusijo je bilo že stavljeno na razpolago češkoslovaški trgovinski delegaciji.

Proces zaradi umora Duce

Bukarešta, 14. marca. AA. Razprava proti obtožbenemu zaradi umora predsednika vlade Duce se začne 19. marca t. l. pred bukreštanskim vojaškim sodiščem. Pristojna sodna oblast je sklenila izpustiti profesorja Joneasa in še tri novinarje, ki so bili zaprti pod obtožbo moralne skrivnosti pr. umoru Jona Duce zaradi upornosti člankov.

Novi znanstveni uspehi Rusov v raziskovanju stratosfere

Leningrad, 14. marca. k. V bližini Leningrada so izvršili danes prvi poskus z avtomatskim stratosfernim balonom. Z balona je radio-aparat avtomatsko sporočal ruskim prejemnim postajam višino temperature, pritiska in vlažnosti v ozračju. Balon je dosegel višino 18.600 m. Aparati so zabeležili temperaturo — 67 stopinj Celzija. Kakor je bilo preračunano, je balon tedaj eksplodiral in so začeli znanstveni aparati, ki so bili pritrjeni na padala, polagoma padati. Računajo, da bodo padli na tla v bližini jezera Ladogje. Znanstvena preiskava rezultatov poslednjega tragičnega ponesrečenega stratosferskega poleta je privedla do prave senzacije. Z analizo so doznali, da se zrak v višini 18.000 m bistveno ne razlikuje od zraka v naši atmosferi.

LJUBLJANSKI OBČINSKI SVET RAZPRAVLJA O PRORAČUNU

Proračun znaša 47 milijonov dinarjev — Finančni položaj občine — Davščine ostanejo v glavnem neizpremenjene

Ljubljana, 14. marca. Ljubljanski občinski svet se je danes ob 17. sestal k proračunski seji. Zupan dr. Puc je najprej poročal, da je banska uprava odobrila pogodbi s Kranjskimi deželimi elektrarnami in s trdnico Česenj. Nadalje je sporočil, da je občinski svetnik Turk bil imenovan za starešino Gasilske zveze. (Viharno ploskanje). Obč. svet. Josip Turk se je ganjeno zahvalil za čestitke. Obč. svet. Seunig je k zapisniku zadnje občinske seje opomnil, da zapisnik ni točen glede sklepa o obhodu pogodbah, ki ju je odobrila banska uprava, ker se sklep glasi, da mora te pogodbi odobriti ministrstvo. Zupan dr. Puc je omenil, da je vsakomur dano na svobodo, da vloži svojo pritožbo, sicer pa, da bo tak bank uprava predložila ti pogodbi tudi še ministrstvu.

Ljubljanske mestne finance

Razpravo o proračunu mestnega zaklada in mestnih podjetij za l. 1934. je uvedel načelnik finančnega oddelka obč. svetnik Ivan Tavčar z daljšim poročilom, iz katerega posnemamo:

Novi občinski proračun izkazuje 47,9 milijona dinarjev izdatkov in prav toliko dohodkov. V primeri z lanskim je 2.095.399 Din višji, vendar je povslej le navidez, ker so med izdatki tudi postavke, ki v resnici ne gredo na breme občine (posojilo trgovski akademiji, anuiteta za Delavski dom itd.). Dejansko torej proračun ni višji od lanskega, zato pa seveda tudi ni zadosti velik za napredujoče mesto.

Občinska uprava je zadnja leta s lastnimi in državnimi sredstvi

investirala približno po 40 milijonov dinarjev na leto

kar je znatno pripomoglo k omiljenju gospodarske krize. Letos se L. gradila šola za Bežigradom, ki bo veljala 6,5 milijona. Občina bo dala za Bežigradom brezplačno na razpolago svet za novo gimnazijsko poslopje, ki ga bo zgradila banovina. Za zgradbo trgovske akademije je občina najela pri Državni hipotekarni banki posojilo 6,5 milijona. Odplačevalo se bo z državnim prispevkom 400.000 Din, banovinskim prispevkom 100.000 Din in s prispevkom občine 150.000 Din. Delavski dom je veljal skupaj 4.200.000 Din. Dosedanje

investicije cestne železnice

so znašale 51.850.000 Din. Obratni stroški znašajo 6.040.000 Din, obresti investirane glavnice pa 4.215.000 Din. Ako bi lani ostali isti dohodki kakor l. 1932, bi znašali najmanj 10 milijonov, zaradi gospodarske krize pa so zelo padli, tako da je treba računati s primanjkljajem 1,2 milijona Din. Če gospodarska kriza ne bo popustila, bo deficit cestne železnice trajno težko obremenjeval občinski proračun. — Občina ima sedaj

161 km cest in ulic

Od tega je tlakovanih 6,5%. Kanelov je 64 km; od tega je bilo za 2,5 km zgrajenih lani. V zadnjih šestih letih se je zgradilo nad 100 novih cest in ulic ter izpeljalo 24,5 kilometrov novih kanalov. Bati se je treba, da se bo gradnja cest in kanalov ustavila, ker je kaldrinski fond že izčrpan. Iz rednih proračunskih dohodkov pa tudi ni mogoče pričakovati več kakor doslej. Pomisliti moramo, da plačuje Ljubljana pod naslovom banovinske in sreske cestne doliade 4,5 milijona na leto, od tega pa dobi nazaj za ceste na mestnem ozemlju le en milijon.

Dolgovni mestne občine

so 31. decembra 1933 znašali: za zgradbo stanovanjskih hiš 46 milijonov z letno anuiteto 4,9 milijona; 2) za razne občinske investicije 46,2 milijona z anuiteto 4 milijonov; 3) za mestna podjetja 55 milijonov z anuiteto 6,3 milijona dinarjev. Skupaj znašajo vsa občinska posojila 147 milijonov dinarjev z letno anuiteto 15 milijonov dinarjev.

Anuiteta za mestne stanovanjske hiše je delno krita s čistim donosom najemnin v znesku 2,5 milijona, tako da doplačuje občina 2,3 milijona dinarjev na leto. Anuiteta za razna občinska posojila nima kritja, anuitete za posojila mestnih podjetij pa plačujejo podjetja sama iz čistega dobička z delno izjemo električne železnice. Iz mestnega proračuna gre za obresti in odplačila dolgov 8,4 milijona na leto. Upoštevati pa je treba, da plačujejo

mestna podjetja

poleg svojih anuitet pod raznimi naslovi še direktno mestni blagajni nad 6 milijonov na leto, tako da gre iz občinskih davkov za plačevanje dolgov v resnici le 1,8 milj. dinarjev. Vozno gospodarstvo zadnjih 6 let je vrh tega omogočilo, da so mestna podjetja investirala še preko 19 milijonov iz svojih tekočih sredstev. (Plinarna za razširjavo elektrarne in modernizacijo naprav 4,6 milijona, elektrarna za razširjavo omrežja in nakup elektrarne v Mostah 10, klavnica za opremo in povečavo 1, in vodovod za preureditev strojnih naprav in za razširjenje omrežja 3,7 milijona dinarjev).

Da ublaži budo v delavskih in nameščenjskih družinah posebno v zimskem času, je občina organizirala še

posebno pomožno akcijo.

Prispevki delodajalcev in delojemalcev so dali 200.000 Din, tombola in dobrodelna akademija 54.000 Din, mestni delavci so nabrali 22.000 Din, razne druge nabiralne akcije so prinesle okrog 130.000 Din, iz proračunskih prihrankov je dala občina 200 tisoč Din, tako da je imel socialni urad občine nad 600.000 Din na razpolago. Brezposelnih podpor je 5861 ljudi dobilo v nakazilih za živila in obkole 411.361 Din, v denarju pa 54.364 Din. Na račun podpor za brezposelne je bilo zapošlenih 196 delavcev, ki so prejeli 174.716 Din. V mestnem zavetišču za onemogle je oskrbovanih 273 oseb, 50 družin pa dobiva le hrano. V privatnih hišah imela občina 71 občanov, redne stalne podpore prejema 927 odraslih in 451 otrok. V Delavskem domu dobiva ceno brano vsak dan okrog 400 ljudi, dočim

jih ima 170 prenočišče. V mestni ogrevalnice prenočuje okrog 40 ljudi.

Proračun za prosvetne svrhe
znaša 565.000 Din in je za 240.000 Din višji kakor lanski. Podpora narodnemu gledališču je zvišana od 300.000 na 400.000 Din. Gledališču je občina v zadnjih 10 letih izplačala nad 2 milijona Din subvencij. Za nakup del likovne umetnosti je v proračunu določen znesek 40.000 Din.

Aktivnih mestnih uslužbencev je 521, upokojencev pa 170. Izdatki za aktivno osoje znašajo 11,2 milijona in pri mestnih podjetjih so 4.164.551 Din. 423 uslužbencev ima mesečne prejemke pod 3000 Din na mesec. Sila osebnih izdatkov bi bila ugodnejša, če bi odpadlo breme za žensko realno gimnazij (1,2 milj.). Leto 1932. so znašale pokojnine 3,4 milijona Din, letos pa so določene za 300.000 Din več. Pokojnine naraščajo vsako leto za 100.000 Din, kar je v veliki meri posledica svoječasne preliberalnega vršetja službenih let in hitrega napredovanja. Da se pokrije vsaj del izdatkov za pokojnine, se bo letos vsem aktivnim in upokojenim mestnim uslužbencem odtegnilo od temeljne plače in stanarine (pričeniži za 2000 Din) po 2 do 6 odstotkov. Osebnih izdatki se bodo zadržali tudi na ta način, da bodo letos izvedena samo avtomatična napredovanja ter bodo izredna povišanja izključena.

Največji dohodek občinskega proračuna predstavlja

občinska trošarina in uvoznina

ki je določena za letošnji zneskom 17 milijonov. V teku zadnjih dveh let se je donos trošarine in uvoznine znižal za 3,7 milijona. Iz ljubljanske okolice se čuje mnogo neupravičenih ugovorov proti trošarini na kmetijske proizvode. Iz ljubljanske okolice uvoženo blago je vredno 19 milijonov dinarjev; trošarina znaša 750.000 Din, torej komaj 3,4 odstotka vrednosti in je nižja kakor n. pr. v Beogradu. Pa še od tega odpade vsaj polovica na konsumenta. Zaradi poostrene davčne prakse se je zvišala zgradarina. Občina se s tem noče okoristiti in je zato

znižala gostaščino vodarino in kanalsko pristojbino.

Te tri davjate bodo odsej skupaj znašale za stare hiše 12 odst., za novi hiše pa 7, torej za vse po en odstotek manj kakor lani. Še leta 1929. so stare hiše plačevale 20, nove pa 9 odstotkov, kar je dokaz, da je občina tudi z znižanjem bilšnih davščin mnogo storila za pospeševanje gradbene delavnosti in pocenitev stanovanj. — Nova je v letošnjem proračunu

občinska taksa za prenos nepremičnin

katere donos je proračunan na 450.000 Din. Taksa bo znašala en odstotek od vrednosti nepremičnine, ki služi kot osnova za državno takso. Občinska dopolnilna prenosna taksa pa bo znašala 50 odst. državne takse.

Doklade na državne neposredne davke ostanejo nespremenjene 50 odst. Donos je proračunan na 6,6 milijona (lani 7 milijonov dinarjev). Tudi vse ostale davščine ostanejo enake. Zeleti bi bilo, da bi tudi država in banovina sledili zgledu mestne občine ter ne bi izvajali novih davčnih bremen.

Ob koncu je g. Tavčar omenil, da je letošnji proračun že šest, ki ga predlaga sedanja občinska uprava. Doba šestih let je kratka, vendar pa se povsod vidi velika razlika med sedanjo Ljubljano in ono pred tem časom. Povsod se vidi uspehi občinskega kulturnega, socialnega in gospodarskega dela.

Občinski svet je sprejel poročilo g. Tavčarja z dolgotrajnim ploskanjem, nakar je zupan otvoril razpravo.

Razprava

Obč. svet. dr. Cepuder:

je grajal, da proračun ni dovolj pregleden. Ker Maloželezniska družba ne bo mogla plačati v proračunu predvidene anuitete v znesku nad 1 milijon dinarjev, je proračun pasiven in neizravn. Tudi proračunski dohodki so v mnogem pogledu preoptimistični. Tudi v proračunu moramo računati z verjetnostjo, da bo l. 1934. v gospodarskem pogledu še slabše od lanskega.

Personalno-pravni osek nima primerne ingerence pri nastavljanju mestnih uslužbencev, marveč je le še aparat, ki naj priznava že nastavljenim nameščencem njihove prejemke. Osek ni bil n. pr. nikdar vprašan glede nastavitve 31 pogodbenih nameščencev, in tudi ne pri nastavljanju iz bednostnega fonda. Ni mogoče, da se vrši nastavljanje mestnih uslužbencev izven onega odseka, ki je v to legitimiran in ki nosi odgovornost za personalno politiko. Javnost zato ne poudarja zama, da se vodi neka osebna politika pri nastavljanju nameščencev. Ta sistem se mora opustiti, posebno danes, ko so vsa službena mesta prenatrpana.

Govornik omenja nadalje gospodarska društva, ki so se osnovala v nekaterih mestnih okrajih, in graja, da so se ta društva od mestne občine favorizirala na škodo drugih, že dolgo obstoječih društev, zlasti v personalnih vprašanjih. Osebna politika ni mogoča v nobenem javnem gospodarstvu, zlasti ne v taki reprezentativni občini, kakršna je Ljubljana. Taka politika je zgrešena in nedopustna.

Zupan dr. Puc: Vse to je zelo poučno, vendar ne spada v razpravo občinskega proračuna.

Dr. Cepuder nadaljuje, da se mestni nameščenci v zadnjem času vedno česče zahtevajo k občinskim svetnikom za intervencije pri vsaki prošnji. Ni zdravo, da se rešujejo prošnje nameščencev po tem, kdo ima močnejšo intervencijo za sebo. Zato je nujno potrebno, da se personalno-pravni osek od ona pozicija, ki mu gre.

Da je Maloželezniska družba edino pasiv-

no mestno podjetje, je vzrok v tem, ker je obremenitev tega podjetja pretirana, pri izvajanju investicijskega programa se je postopalo neupravičeno. V pogodbi s trdnico Siemens-Schuckert iz leta 1928. je mestna občina prevzela preveliko in nevdružna bremena, tako da bo najbolje, ako mestna občina odkupi še ostalo tretjino deležev te družbe. Ta pretirana obremenitev datira še od poprej in ni krivda sedanje občinskega sveta, vendar je potrebno, da občina to stvar definitivno likvidira.

Obč. svet. Josip Turk

je priporočal, naj se skuša doseči ukinitve uredbe, da morajo občine plačevati učiteljem stanarino. Znižajo naj se izdatki ljubljanske občine za policijo. Podpora narodnemu gledališču privoščiti, bilo bi pa umestno, če bi imela občina v upravi gledališča svoje zastopnike, ki se razumejo na gospodarstvo. Obžaloval je, da so izdatki za gasilstvo skrbeni na zgolj 40.000 Din; potrebe gasilstva v sedanjem proračunu niso zadostno upoštevane. Stedenje je lahko najbolj škodljivo ravno pri izdatkih za gasilstvo. Finančni osek je črtal važne postavke za nabavo dihalnih aparatov, za gašenje mineralnih olj, izdatke za nabavo rezervne brizgalne itd. Tudi prostori za gasilce v Mestnem domu ne odgovarjajo več potrebam, prav tako ne sedanji način alarmiranja. Osmuje naj se poseben osek za gasilstvo, ki naj prouči vsakoletna vprašanja ter predloži občinskemu svetu konkretne predloge.

Obč. svet. Štrukelj

je poudarjal, da so v proračunu skoro popolnoma prezrti interesi šentjakobskega okraja. Najno je potrebno preurediti kanalizacijo v tem okraju, ker so kanali zastareli in puščajo vodo, ki prodira potem v kleti hiš. Našel je nato še več zahtev glede ulic in trgov ter drugih zadev šentjakobskega okrožja. Končno je predlagal, naj se člen 14. naredbe k proračunu, po kateri ne moreta biti v mestni službi dva člana iste rodbine, ako imata skupno nad 4000 dinarjev plače na mesec, izpremeni v toliko, da ne bo veljala za iste uslužbenke, ki so nastavljeni le začasno.

Obč. svet. dr. Tiča:

je pozdravil, da se je število zdravnikov pri mestnem fizikatu pomnožilo. Fizikat naj sestavi kataster nehižljivih stanovanj in naj stori vse, da bi začeli v Ljubljani posloovati posvetovalnici za telesno vzgojo in izbiro poklicev. Velika hiba je tudi, da je ob nedeljah in praznikih bolniku težko dobiti zdravnika; zato naj se uvede zgradna služba zdravnikov. Čimprej naj se zgradi nova infekcijska bolnica ter zgradi tudi izolirnica za bolnike z odprto tuberkulozo. Tozadevni načrti naj se izdelajo v roku 6 mesecev ter predložijo občinskemu svetu v odobritev. V Šiški je mnogo vodnjakov okuženih, zato naj se zgradi zbiralnega kanala v Šiški čimprej nadaljuje. Pobiranje smeti ni zadovoljivo, ker imamo v Ljubljani samo 4 zaprte vozove. K čl. 17. finančne naredbe, ki govori o postranskih službah mestnih zdravnikov, naj se vstavi določba, da je mestnim zdravnikom dovoljeno izvrševanje privatne prakse v isti meri kakor zdravnikom v državni službi.

Obč. svet. Dachs

je opozarjal na zanemarjenost cest v šentjakobskem okraju in na nujno potrebo ureditve Karlovske in Dolenske ceste. Končno je predlagal, naj se konkretizira ne za zgraditev mrtvaške veže.

Obč. svet. dr. Pipenbacher

je poudarjal potrebno štedenje pri osebnih izdatkih ter predlagal, naj se potnine in nočnine reducirajo za 50 odst., prihranki pa uporabi za socialne namene ali, pa za podpiranje umetnikov, ker službena potovanja ne morejo služiti za to, da bi si kdo kaj prihranil. Prav tako se ne smejo v tem pogledu vršiti nobene zlorabe; dogodilo se je, da so nekateri gospodje potovali s službenim avtomobilom, kljub temu pa so si zaračunali redne pristojbine. Nadalje je izrekel govornik za poddržavljenje mestne ženske realne gimnazije. Občinski avtomobil naj se rabijo samo za službene zadeve. Ze lani je predlagal pri proračunski razpravi, naj bi se revidirale najemnine mestnih stanovanj, ker so zelo neenakomerne, vendar pa se to še ni zgodilo. Amortizacijska doka 20 let za mestna posojila je mnogo prekratka. Mestna zastavljavnica je mnogo predraga, saj zahteva od največjih revežev 12 do 16 odst. obresti. Bolje je, da se opusti. Pri nastavljanju uslužbencev bi se moral poleg strokovne kvalifikacije upoštevati tudi njihov socialni položaj. Govornik je grajal pri tem, da kljub sklepu še doslej niso bile odpuščene poročene mestne uradnice. Glede mestnih uslužbencev je vztrajal na svoji lanski trditvi, da so mnogo bolj plačani kakor državni in da so tudi boniteti, ki jih uživajo mestni uradniki, za več sto odstotkov večje kakor pa one državnih. Priznava, da se v personalnih stvareh že izvršile spremembe na bolje.

Obč. svet. dr. Fetič

je v skro enournem govoru kot predsednik kuratorije mestne ženske realne gimnazije reagiral na izvajanja obč. svet. Pipenbacherja. Označil je njegovo trditev, da mestno načelstvo ni napravilo vseh potrebnih korakov za poddržavljenje mestne ženske realne gimnazije, kot neresnično. Nasprotno, opustil se ni noben korak v tem oziru in želimo, da se nam ta akcija posreči. S poddržavljenjem bi se sicer zmanjšali izdatki občine za ta zavod, vendar bi morala občina še vedno vzdržati primerne izdatke za stavbo in za druge stro-

ške, ker bi se poddržavljenje nedvomno izvedlo le postopoma, morda tako, da bi država spočetkom prevzela le osebe. Predlaga resolucijo, da se mestnemu načelstvu naroča, naj nadaljuje z vso odločnostjo akcijo za poddržavljenje mestne ženske realne gimnazije.

V drugem delu svojega govora je podal dr. Fetič kot predsednik upravnega sveta Maloželezniske družbe obširna pojasnila o težavah, v katerih je hipno ta prometna ustanova. Prometna politika zahteva, da se posamezni mestni deli, periferija in centrum mesta zvežejo. Materialne težave, v katerih se nahaja družba, izhajajo še iz prejšnjih časov, vsled pogodbe s Siemens & Schuckertom, ker je bila svojetasna odkupnina dveh tretjin delnic previsoka. Dne 23. oktobra 1930 je občinski svet sklenil razširjenje tramvajске mreže in februarja 1932 je bil ta program izdelan. Nastopila je doba težke gospodarske krize, ki je onemogočila nadaljevanje izvajanja programa. V zimi 1932 smo prišli v položaj, da nismo vedeli kam naprej. Kazalo je, da moramo opustiti staro proggo kot nerabno in s tem opustiti večje število uslužbencev. Dne 16. februarja 1933 smo sklenili obnoviti proggo, da se izognemo tej katastrofi in dne 17. marca je bil sklep ratificiran. Od Siemens smo dobili dvamilijonski kredit za dobo 5 let, nakar se je že avgusta začela gradnja krožne proge, ki je trajala do februarja.

Sreska skupščina JNS v Konjicah

Letne skupščine sreske organizacije JNS za konjski srez, ki je bila 11. marca t. l. v dvorani Narodnega doma v Konjicah, se je od 56 delegatov udeležilo 51, kar kaže veliko disciplino pristave JNS. Navzoč je bil tudi narodni poslanec g. Karol Gajšek. Predsednik, g. notar Jereb Rado je obširno razpravljao o komasaciji občin, o občinskih volitvah, o notranji in zunanji politiki, o gospodarskem položaju v državi, posebej o položaju in razmerah v srezu, o zaščiti kmetov, o stanju denarnih zavodov v srezu, o stanju cest in o javnih delih, ki se bodo najbrž izvršila še v teku letošnjega leta. Zborovalci so vzeli njegovo poročilo s prisrčnim odobravanjem na znanje.

Iz poročila sreskega tajnika g. Cirila Zagarja je razvidno, da ima srez 7 občinskih in 4 krajevne organizacije in razen tega še več poverljivstev. Največ članov ima občinska organizacija Konjice okolica. Shodov je bilo lani v raznih delih sresa 16. Organizacija je intervirala pri raznih oblastih v nad 100 primerih in dosegla zelo lepe uspehe.

Blagajniško poročilo je podal g. Stanko Sajovic. Dohodki so obstojali v glavnem iz članarine. Blagajna izkazuje 397,50 Din prebitka.

Po poročilu funkcionarjev je nar. posl. Karol Gajšek, podal pregledno poročilo o delu Narodne skupščine in o svojem delu za konjski srez. Bupil se je z raznimi postavkami državnega proračuna, obrazložil stališče opozicije in delo poslancev iz dravske banovine. Dotaknil se je tudi raznih prečiščenih vprašanj sresa, tako asociacije vasi, pribave cenenih živilskih potrebščin, akcije za dvig cen poljedeljskih pridelkov itd. Zborovalci so priredili g. poslancu ponovno navdušene ovacije.

O delu organizacije se je razvila živahna razprava, ki sta se je udeležila med drugimi tudi predsednik sreske občine g. Kracun in predsednik loske občine g. Čuček. Podpredsednik sreske organizacije g. dr. Mejak se je bavil z načrtom zakona o minimalni delavski mezdi, ki ga naše delavstvo nestrojno pričakuje, in s položajem brezposelnih. Navedel je nekaj kričljivih primerov bede med ljudstvom v srezu. Občinska organizacija in občinske uprave naj bi nemudoma zbrale potrebne podatke o številu brezposelnih, o številu uslužbenih in o višini delavskih mezd v raznih okrajih in na kmetijah.

Predsednik je nato sporočil, da bo dne 6. maja ob priliki blagoslovljenja vodovoda velik strankin shod v Stranich, dne 15. in 16. aprila pa gospodarski dnevi zvezani z vinsko razstavo.

Pri volitvah sreskega odbora za dobo dveh let so bili izvoljeni: predsednik g. notar Rado Jereb; podpredsedniki: dr. Mejak Ervin, Kuzman Jernej in Košir Anton, tajnik Zagar Ciril, namestnika Vališer Srečko in Ferenc Josip, blagajnik Sajovic Stanko, odborniki Bergelec Franc, Gijmal Martin, Fridl Franc, Godec Josip, Gselman Božidar, Konec Pavel, Kozjek Franjo, Kržiž Janko, Kumer Gabriel, Klančnik Anton, Kotnik Ignac, Kruhar Jožef, Mlakar Ivan, Mertnik Franc, Piki Franjo, Resner Rudolf, Seručar Franjo, Unverdorben Jožef in Verčnik Ivan. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Berce Anton, Blažon Davorin in Kržiž Alojz. Za delegata na kongres stranke je bil določen Jereb Rado, njegov namestnik dr. Mejak Ervin.

Zbor, ki je trajal skoro 4 ure, je potekel v vsej složnosti in ga je zaključil predsednik s pozivom na vztrajno delo.

Občni zbor v št. Lambertu

St. Lambert pod Sv. Goro je krepka nacionalna trdnjava, kjer je tudi pri zadnjih občinskih volitvah zmagala lista JNS z veliko večino. V nedeljo, 11. t. m. je imela občinska organizacija JNS v prostorih gosпода župana Vrtačnika občni zbor, ki so mu prisostvovali tudi narodni poslanec gospod Milan Mravljje, predsednik sreske organizacije JNS g. Fr. Lajovic in predsednik občinske organizacije v Zagorju, g. Polde Mrnuh. Po jednatem poročilu predsednika o delu stranke organizacije je področnik gosplac g. Mravljje o uspešnem delu slovenskih poslancev v Narodni skupščini, kjer so izposlovali zbirne ugodnosti za kmetijski, delavski in obrtniški stan. Z odobravanjem sta bili sprejeti tudi poročili predsednika sreske organizacije g. Lajovice in g. Mrnuha iz Zagorja. Pri volitvah je bil izvoljen odbor s priljubljenim županom g. Vrtačnikom na čelu.

Rokoborbe v Delavski zbornici

Ljubljana, 14. marca. Ob vse večjem zanimanju občinstva so se zvečer nadaljevale rokoborbe profesionalov v dvorani Delavske zbornice.

Kot prvi par sta nastopila Bogar (Madž.) in Herzog (Jug.), ki pa do ure še nista končala borbe. Hercog, ki ima simpatije občinstva, je na slabšem, ker danes ni razpolozen.

Jutri se bodo srečali: Bogar (M) in Sotlar (Ljubljana), Kwan (Avstrija) in Tom Sawyer ter Mrna (CSR) in Csaja (M).

NE POZABITE:

je izredno
okusna!

Zahtevajte jo povsod!

Govornik je nato napovedal, da se Maloželezniska družba bavi s reformno tarife na podlagi naslednjih vidikov: 1. Povrnitev k pasovnemu tarifu, ker je najpravičnejši. 2. Uvedba znižanih vozniških listkov v jutranjih urah 3. Uvedba tarife za kratke proge. Do treh postaj na direktnih progah bi znašala tarifa 1 Din. S tem bi se doseglo povečanje frekvence in omogočilo širšim slojem, da se poslužijo tramvajev. Končno je občinski svetnik dr. Fetič predložil resolucijo, naj mestna občina čimprej prevzame Maloželeznisko družbo v svojo last, in naj v okviru finančnih in prometnih možnosti izvede to transakcijo že to leto.

Seja se je ob 10.30 še nadaljevala. Kakor vse kaže, proračunska razprava še ne bo nocoj končana, tako da bo jutri še druga proračunska seja občinskega sveta.

Obmejni promet med Albanijo in Jugoslavijo

Tirana, 14. marca. p. V Tirani je bil danes parafiran protokol o obmejnem prometu med Albanijo in Jugoslavijo. V imenu Albanije sta podpisala sporazum zunanji minister Zafar Vila in njegov pomočnik Verat, v imenu Jugoslavije pa naš poslanik v Tirani g. Jovan Djonović in šef balkanskega oddelka našega zunanjega ministrstva dr. Ivan Subotić.

Balugdžić v Beogradu

Beograd, 14. marca. p. Svoči je prispele v Beograd jugoslovanski poslanik v Berlinu g. Živojin Balugdžić. Danes je predložil zunanjemu ministru g. Jevtiću daljši referat, ki se nanaša na pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Nemčijo.

Obisk bolgarskih zdravnikov

Beograd, 14. marca.

Jutri prispe v Beograd 20 bolgarskih zdravnikov venerologov, med katerimi sta tudi člana sofijske univerze prof. Beron in docent dr. Popov. Bolgarski venerologi prihajajo v Beograd, da obiščejo kliniko za kožne in spolne bolezni ter Dermatološko društvo. Naši in bolgarski zdravniki kot člani Vseslovenske dermatološke zveze so že dolgo leta v tesnejših stikih. Zveze med jugoslovanskimi in bolgarskimi dermatologi so se posebno udeležile od l. 1923., ko je skupina bolgarskih dermatologov obiskala kliniko prof. dr. Berona v Sofiji in sofijsko Dermatološko društvo.

Dermatološko društvo v Beogradu bo poskrbelo, da bodo gosti imeli čim večje znanstvene koristi od svojega posta, medicinska fakulteta pa je povabila prof. dr. Berona in docenta dr. Popova, da bi predavala na univerzi. V petek dopoldne bodo bolgarski zdravniki obiskali kliniko za kožne in spolne bolezni, potem pa si bodo ogledali še druge bolnišnice in zdravstvene ustanove. V soboto zvečer bo gostom na čast prirejana slavnostna seja medicinske fakultete, na kateri bo prof. dr. Beron predaval o tropičnih kožnih boleznih v Bolgariji.

Atentator Premec

obsojen na 15 let ječe

Kapošvar, 14. marca. Š. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je pričel danes proces proti Edvardu Premcu zaradi znanega bombnega atentata v Koprivnici. Po obtožnici je Edvard Premec izročil 23. junija 1933 nekemu jugoslovanskemu železničarju, ki je prišel na Madžarsko, zavojo, o katerem je trdil, da so v njem knjige in ga prosil, naj ga odnese čez mejo in odda na označeni naslov. Sam zavojo ni hotel odposlati v Jugoslavijo, ker ni želel, da bi njegovo vsebino pregledale madžarske oblasti. Ko je železnik prinesel zavojo v Koprivnico, pa je nenadoma začel dvomiti o njegovi vsebini in ga je zato oddal na obmejnem policijskem komisarjatu. Pri pregledu je nastala eksplozija, ker je bil v njem peklenjski stroj. Policijski uslužbenec Oskar Kromest je bil ubit, Ivan Petrovič in pomočnik komisarja Milutin Stefanović pa sta bila hudo ranjena. Jugoslovanske oblasti so takoj uvedle preiskavo in kmalu dognale, da je bil Edvard Premec oni, ki je izročil omenjenemu jugoslovanskemu železničarju zavojo s peklenjskim strojem. Madžarske oblasti, ki jugoslovanskega dokaznega gradiva proti Edvardu Premcu nikakor niso mogle zavrnilo, so tedaj Premca aretirale in zaprle. Državni tožilec ga je obtožil premišljenega umora in premišljenega poskusa za dvojni umor.

Razprava se je pričela danes ob 9

Naši kraji in ljudje

Vode se razlivajo

Obnavlja se vsakoletna pomladna nesreča

Ljubljana, 14. marca. Ze tri dni enakomerno dežuje. Včeraj popoldne je dež za nekaj ur nehal, nato pa je nastal vihar, ki je besnel več ur ter na Barju podiral drevje in odkrival strehe. Tudi na Golovcu je podrli burja nekaj smrek in borovcev. Ponoči je začelo znova deževati in dežuje po malem brez predleda. Južno vreme je povzročilo, da je začel sneg po gorah silno naglo konopiti in tako so se začele z gora valiti velike množine vode.

Sava že dolgo let ni tako naglo narasla. Stanje Save prav sliči stanju ob hudi povodnji v l. 1926. Z Gorenjskega nosi razno drevje in trga ob bregovih zemljo. Pri Tacnu je Sava danes dosegla 4,50 m nad normalo. Razlila se je daleč po polju. Česnova elektrarna je morala ustaviti obrat. Močno je narasla Sava tudi pri Črnučah in v Tomačevem. Ravan ob izlivu Ljubljanice v Savo je poplavljen daleč naokrog. Kamniška Bistrica je prav tako prinesla v Savo izredne množine vode. Mlini pri Za logu so že pod vodo.

Enako nevarna je postala Ljubljana. V gorenjem toku je že poplavila polje okoli Bevk, Sinje gorice in Blatne Brezovice. Prav tako so se Ljubljaničniki pritoki razlili čez bregove. Izica je dosegla dopoldne že 2 m nad normalo. Poplavljeni so že nekateri ceste, tako Peruzzijska, havptmanška in črnovaška. Mestna občina je bila naprošena, da pošlje Barjanom čolne za vzdrževanje prometa.

Veliki nalivi so bili po Notranjskem. Čerkniško jezero je polno vode. Planinška kotlina je delno že poplavljen in jo bo menda spet zadela katastrofa kakor lani jesen, ko se voda kar 3 mesece ni hotela umakniti.

Voda v hišah — Obupanec sredi savskih vrtincev

Litija, 14. marca.

Včeraj in danes je Sava ves dan narasla. Ob 15. je poslal vodja tukajšnje vodomske postaje g. Dermota tri brzojavke kr. banski upravi v Ljubljani, kr. banski upravi v Zagrebu in ministrstvu za gradbe v Beogradu s poročilom, da voda stalno narasča in da preti krajem ob Savi nevarnost.

Zaradi nevarnosti poplavl je bila Litija danes vso noč razsvetljena. Pogled iz vlaka na progi Ljubljana — Litija nudi obupno sliko. Sava je mestoma narasla prav do železniških tirov. Nekateri hiše ob bregu so že kakor otočki. V stanovanja vdira voda ter uničuje imetje.

Cesta proti Savi je zaprta in je vsa promet na njej onemogočen. Potniki, ki so se peljali s vlakom okrog 13. proti Ljubljani, so videli sredi razdivjane Save blizu Litije čoln, ki ga je voda z bliskovito naglostjo gnala naprej. V čolnu je sedel neki mož, vili roke in obupno klical na pomoč. Ker je bil čoln brez vesel, si revež ni mogel prav nič pomagati, seveda mu pa tudi nihče ni mogel na pomoč, saj Sava drvi kakor razbesnel hudournik.

Baje gre za nekoga Kresala iz Zgoranjega Loga. Mož je ob bregu lovil debla, voda ga je pa odtrgala iz brez vesel ga je gnalo nevarno naprej. Iz čolna je vpil, naj telefonirajo na Savo ali v Zagorje, da mu pridejo ljudje na pomoč. Kakšna je njegova usoda, za enkrat še ni znano.

Narasla Sava je pri Litiji in tudi nižje dobi zalila polja in travnike, s katerih je odnesla vse gnoj, ki so ga bili kmetje navozili pozimi.

Ponovno naraščanje Savinje — Silna poplava v Lučah

Celje, 14. marca

Ker je v pretekli noči zopet deževalo, je začela Savinja, ki se je bila že vrnila v strugo, davi ponovno naraščati in je dopoldne zopet dosegla dva metra nad normalo. Savinja je prestopila levi breg pri izlivu Sušnice in ob Masarykovem nabrežju ter preplavila cesto pod Starim gradom pri igrišču Atletikov in pri drugem železniškem mostu. Savinja nosi danes mnogo lesa in poljskih pridelkov. Popoldne je začela Savinja zopet padati, ker ves dan ni deževalo.

Iz Luč prihaja vest, da je Savinja v pretekli noči predrila obrambni nasip in poplavlja del vasi ter ogroža več hiš. Lenkova in Lentetova hiša sta popolnoma obdani od hrumečega vodovja, ki dere v obe hiši. Mostovo orožniške postaje pod vodstvom gg. Iskre in Nikolića je ob treh zjutraj alarmiralo vaščane in organiziralo reševalno akcijo. Orožniki so, tvegajoč lastno življenje, rešili iz Lenkove hiše 8, iz Lentetove hiše pa 5 prebivalcev, ki so bili že popol-

noma izčrpani. Hiši sta sedaj oddaljeni 50 metrov od celine. Obrambni nasip je popustil, ker so ga delavci pred enim tednom začeli popravljati in je bil se zbral.

Savinja je med Lučami in Solčavo uničila mnogo za vožnjo pripravljenih splavov ter odnesla poljske pridelke, ki so jih imeli Lučani spravljene na takozvanih prodih. Hiša, v kateri je nastanjena orožniška postaja, je vsled spremembe vodnega toka v nevarnosti, da se zruši. Materialna škoda je zelo velika in je prebivalstvo nujno potrebno pomoči.

V planinah sneži

Višje ležeči kraji so še zjutraj javljali južno vreme in zlasti z Gorenjskega so prišla poročila, da je temperatura povsod nad ničlo. Popoldne je po pritisku mraz in v planinah je začelo snežiti. Tako je s Kofe prispela brzojavka, da je tam zapadlo že 30 cm svežega in suhega snega. Upati je, da se bo vreme kmalu izboljšalo.

Kamnik, 14. marca

Močni nalivi so spet napolnili strugi Kamniške Bistrice in Nevljice, ki bi kmalu dosegli višino poldrug meter nad normalo. Vendar pa je danes kljub novemu dežju voda v strugi nekoliko upadla, kar je spet čez padla temperatura znak, da v planinah sneži. Deževje je prekinilo živahno delo cestnega odbora, ki je na več krajih popravljalo ob Bistrici povzročeno škodo.

V Trzinu je voda prestopila struge potokov in se razlila po poljih in travnikih, ki so izpremenjena v veliko jezero, kakor je pač to običajno vsako jesen in pomlad.

Tudi Drava narašča

Maribor, 14. marca

V noči od torka na sredo je Drava zaradi nalivov in pa kopnečega snega v planinah zelo narasla in je že tri metre nad normalo. Povzročila sicer še ni nobene škode, a zvečer se vedno narašča. Večjo škodo je napravila edino pri gradnji novega mostu na Mariborski otok, kjer je porušila in odnesla zagatne stene pri stebri na levem bregu in se z vso silo zaganja v podpornik na desnem bregu, ki je pa že tako utrjen in tako močno zabetoniran, da bo vzdržal pritisk. Poplavljen je tudi brv in je nevarnost, da jo valovi besne Drave odnesejo.

Morilci Mirka Neudorferja

čakajo pred sodiščem v Beogradu na sodbo

Državno sodišče za zaščito države je pretekli terek pričelo razpravo zaradi umora Mirka Neudorferja, dveh neuspešnih atentatov na simpsonski ekspres in zaradi razširjanja emigrantskih listov. Dočim je glavni atentator Josipa Krobota ubila eksplozija lastnega peklenjskega stroja, sta zdaj prišla pred sodišče dva njegova pajdaša, bedna plačanca na varnem skritih glavnih zločincev Perčeca in Pavelića: Franjo Zrinjski iz Gornje Ladanje, star 28 let, z njima Kelemen iz iste vasi, star 23 let, z njima pa še seljaki Josip Petković, Mijo Kelemen, Marko Krobota in Mijo Brodar, ki so vedeli za atentatorske podvige, a jih niso prijavili oblastvom.

Trije strelji v Neudorferja

Lani 24. avgusta je bil na svojem posvetu Vladislavovcu v zlatarskem srezu ustreljen narodni poslanec in bivši mini-

ster Mirko Neudorfer. Neznani morilec je bil prišel k njemu okoli pol 3. popoldne na dvorišče in se ponudil za kravarja. Neudorfer je bil sam na dvorišču in ko je od neznanca zahteval dokumente, je ta potegnil samokres in dvakrat ustrelil v Neudorfer-

Letalo v borbi z viharjem

Okrog 14. je pribrenčala od jugozapada ogromna jeklena ptica, ki jo je silovit jug v višini z neverjetno naglostjo gnal pred seboj. Letalo je drvelo nad mestom komaj v višini kakih 150 m. Očitno je pilot izgubil orientacijo zaradi megle in dežja. Poletel je nad ljubljanski aerodrom, kjer je nekaj časa prav nizko krožil in iskal tam naznačeno smer in ko se je tako orientiral, se je zopet dvignil v višave ter poletel proti Trojanam.

Najbrž gre za kako nemško letalo tipa Junkers, ali pa je bilo avstrijsko letalo z linije Dunaj-Benetke.

Zvečer je Sava padla

Ob 18. je začela Sava polagoma padati in kakor nam poročajo iz Tacna, je nevarnost poplave zopet minila. Elektrarna, ki je morala dopoldne ustaviti obrat, je popoldne zopet lahko obratovala.

Ukrepi upravnih oblastev

Da se prepreči pomladne poplave in njih kvarne posledice, opozarja kr. banska uprava gg. sreske načelnike na pravosčasno in vestno izvršitev odredb, danih z naredbo kr. banske uprave z dne 7. marca 1931, »Službeni list« št. 177-19. G. ban naroča:

Predvsem odredite — kolikor niste tega že sami storili — na osnovi citirane naredbe ter še veljavnih partikularnih, rečno policijskih in drugih vodnopolicijskih predpisov in §§ 76, 77-5 in 121 zakona o občinah vsem občinskim upravam, da nemudoma pregledajo struge v okoliših občine. Opravilo naj komisije obhode rek, potokov in jarikov in povabijo k tem obhodom mešane in lastniške vodnih naprav. Če so se ugotovili v strugi nedostaki (veje, korenine, naplavin, zožitev struginega profila zaradi razračenja, neodobrenih vodnih naprav itd.), naj občina odredi obveznik, da ugotovljeni nedostatek v izvestnem kratkem roku odpravi, ter ga v nalogu opozori na posledice neizvršitve. Po poteku danega roka se mora občina prepričati, ali je naloženo delo opravljeno, in v primeru neizvršitve uporabiti zakonita prisilna sredstva (kaznovanje, odnosno prijave in kaznovanje sreske mu načelstvu, in v nujnih primerih izvršitev dela samega na stroške obveznika).

Izvrševanje vodne policije po občini nadzirajte po žandarmeriji in tudi osebno pri priliki službenih opravkov v srezu. Občinam pa odredite terminirano poročanje o opravljenih obhodi in o stanju posrednih vodnih strug, zlasti onih, ki običajno povzročajo poplave.

Je ob 23.50 nastala pod lokomotivo precej močna eksplozija, da se je lokomotiva kar zamajala, šipe so se razbile, karbidne luči pa pogasile. Strojevodja Ignac Kaplja je pogledal iz lokomotive na vlak in videl, da je spet vse v redu. Samo v službenem vozu je zračni pritisk vrgel vlakovodjo Martina Truglisa s stola in razmetal vse stvari. Takoj po eksploziji je osebo to-vornega vlaka začutilo oster, dljšji smrad, po levi strani vlaka se je poleg železniške proge vlekel bel dim. Vlak je nato nemoteno ob 23.44 prispel na postajo Zaprešič. Šef postaje je smatral za potrebno, da ustavi SO-ekspres, ki je od Savskega Marofa hitel proti Zaprešiču. Takoj so pregledali progo in našli na kraju eksplozije na levi strani izbiti del tračnice v dolžini 30 cm, obenem so opazili, da sta poškodovana prag in proga. Peklenjski stroj velikosti 29 X 6 je bil, kakor se je pozneje ugotovilo, napolnjen z nekim ostrim razstrelivom, ki le po srečnem naključju ni povzročilo razdejavanja. Bilo je očitno, da je atentator isti kakor pri Rajhenburgu.

Josip Krobota & Co

11. oktobra okrog 16. popoldne so je pri-merila v hiši Marka Krobote, posestnika v Gornjem Ladanju v varaždinskem srezu, eksplozija, ki je razrušila del hiše in raz-bila vso opeko na strehi. Od domačih sta obležala mrtva Markov sin Josip, ki se je bil nedavno vrnil iz Južne Amerike, in mati Jana. Oba sta obležala mrtva. Težko ranjeni pa so bili Josipovi tovariši Franjo Zrinski in Toma Kelemen, nadalje zet Mar-ka Krobote Mijo Brodar in njegova hčer-ka Dragica. Še tisti večer okrog 22. ure se je pod ruševinami ponovila eksplozija. Varnostna oblastva so takoj uvedla pre-iskavo in med ruševinami našla ofenzivno bombo z napisom »5 S«, samokres kalibra 7,65 z napisom »Ustaša«, dva bakreni kan-suli in precej streliva povsem istega izvo-ra, kakor one patrone, s kakršnimi je bil ustreljen pokojni Neudorfer.

Preiskava je ugotovila, da je pokojni Jo-sip Krobota že služil v naši vojski pri tel-nični trupi, pozneje pa je bil rudar in je znal rokovati z razstrelivi. Šest let je de-lal v Južni Ameriki, odkoder se je lani ju-nija preko Madžarske vrnil domov v Gor-nje Ladanje. Usodni dan je po kosilu šel zdoma in se vrnil okrog 15. ure. S seboj je prinesel večji zavoj. Zaklenil se je v kam-rico. Kmalu nato sta prišla k njemu tova-riša Franjo Zrinski in Toma Kelemen. Spu-stil jih je v čumato, nakar so montirali peklenjske stroje, ki so jih nameravali po-staviti tisti večer v Čakovcu v vlak in v Varaždinu po mestu. Zaradi nespretnega

Danes premiera velefilma po Puccinijevi operi:

MADAME BUTTERFLY

Divna pesem ljubezni ljubke cvetlice iz zemlje v kateri sonce ne zaide...

V glavni vlogi SYLVIA SIDNEY

Danes ob 4., 1/8. in 9.4

Predprodaja vstopnic od 11. do 1/3. ure

Elitni kino Matica

Vlomilci z avtom

Poljčane, 14. marca. Hudo je vznemiril prebivalstvo v Makolah pri Poljčanah predrzen vlom, ki je bil izvršen preteklo noč v manufakturno prodajalno konzumnega društva. Okrog 1. po-noči je pridrel v Makole avtomobil, s ka-terim se je pripeljal šest neznanecv, 5 moških in ena ženska. Avtomobil se je ustavil pred prodajalno. Neznanci so izsto-pili in nato nasilno odprli vrata trgovine ter pričeli nositi manufakturno blago na avto-mobil. Domačini so jih zalotili pri poslu, nakar so nepovabljeni nočni gostje pobeg-nili. Trije so se najdemo odpeljali z avto-mobilom, ki je odbrzel v temno noč, trije so jo pa peš ubrali čez drn in strn. Orožniki iz Makol so o vlovu brzojavno obvestili pre-dstojništvo mariborske policije, ki je zastra-žilo vse prehode v mesto. Poljčanski in ostali orožniki so uvedli obširno poizvedo-vanje za begunci.

Nazoren primer stanovanj-ske stiske v Ljubljani

Ljubljana, 14. marca.

Pred dnevi so pričeli praznični gramozno jamo, v kateri je dolga vrsta skromnih bar-pak doslej nudila bivališče najbednejšim družinam, delavcem in brezposelnih. Kakor hitro se bo namerč vreme obrnilo na bolje, bodo pričeli tam temeljna dela za gradbo nove bežigradske šole.

Po večini je mestna občina pregnancem iz jame preskrbela nova zasilna stanovanja v Mestnem logu in na Galjevi, v naglici pa vendarle ni mogla prav vsem brez do-loga nuditi nove strehe. Kam naj se v Ljub-ljani dene siromašna družina, ki je brez stanovanja ostala na cesti? Takšnih impo-zantnih mostov, ki po drugih velikih me-stih pogostokrat jemljejo brezdomce v svo-

je varstvo, Ljubljana ne premore. Zato pa imamo pri nas še lepše, pripravnije zato-čišče, ki je noč in dan na stečaj odprto vsem bednim in potrebnim: znamenito pri-strešje pri Stadionu ob Tyrševi cesti, ki ga je profesor Plečnik prizidal pač s skrb-no mislijo na ploho, ki bi utegnila kdaj za-jeti zbrano množico na odprtem Stadionu. V zavetju tega pristrešja, ki je odprto samo na eno stran, namreč na cesto, so lani od prve popladi pa do zime nečevali številni brezposelni, brezdomci in v zavetju sta se te dni zatekli tudi dve družini, ki sta po evakuaciji gramoznice ostali brez strehe.

Ne da se reči, da je to pristrešje čez leto slab kvartir. Vsaj obe družini sta se znali prav udobno urediti. Znesli sta pod streho svoj bedni baliž, razpostavili sta postelje, mize in lonce, ogradjili sta vsaka svoj dom in pričeli živeti svojo novo družinsko idilo. Zene imajo dela s pripravljanjem primitiv-nega obeda in s pospravljanjem »po hiši, pri mozek, ki so brez posla doma, je sosed na obisku, včasih sedijo za mizo in kvar-tajo. Na streho pa prijetno, usvajajoče tropotajo kaplje pomladnega dežja.

Vse je lepo in prav. Mimo pa drvijo av-tomobili in vsak navaden pasant, vsak ime-nit tujec si lahko ogleda idilo, ki je raz-postavljena kakor v izlozbi. Po Tyrševi cesti teče namreč ena najimponejših sred-njeevropskih prometnih žil.

Debeli ljudje dosežajo z vestno upo-rabo naravne »Franz Josefov« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdrav-nikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, proti-nu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefov« vode. »Franz Josefov« gren-čica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Naš graditelj mostov

Te dni bo naša gradbena tehnika in z njo tudi tehniška fakulteta naše univerze praznovala pomemben jubilej. V kratkem poteče 25 let, kar je pričel v Ljubljani svo-je strokovno in znanstveno delo univ. prof. dr. inž. Miroslav Kasal, sedanjí vodja in-stitutov za gradbeno mehaniko in armira-ni beton na naši univerzi, in temu jubile-ju se pridružuje še 50letnica njegovega rojstva. Tehnika železobetona je v mo-dernem gradbenem svetu znana sicer že tam od 1880. leta, k nam pa jo je v pra-vem pomenu besede priblesnel šele prof. dr. inž. Kasal. Razen jubilejnega mostu, ki je prva železobetonska zgradba pri nas in ki ga je zgradil prof. Mellan iz Prage, je prof. dr. inž. Kasal v tem četrtsotletju svojega dela vodil vse prve pomembnejše zgradbe v armiranem betonu pri nas, kot vseučiliški profesor in kapaciteta velikega slovesa pa je v teh petnajstih letih, odkar obstoji naša univerza, vzgojil celo generacijo mladih, po svetu moderne tehnike razgledanih gradbenih inženjerjev.

Rodil se je prof. dr. inž. Kasal v Krucen-burku na češkomoravski meji. Realno je dovršil v Pardubicih, visokošolske študi-je pa na češki visoki tehniški šoli v Pragi, kjer je bil diplomiran 1908. Takoj nato je vstopil v službo pri tvrdki Gollmann & Comp. ki je že takrat vršila dela v armir-anem betonu, obenem pa je prevzel me-sto asistenta pri prof. Špačku. Že čez ne-kaj mesecev pa je vstopil v državno služ-bo ter je bil kot stavbni adjunkt dodeljen v Zader, odkoder je spomlad l. 1909. pri-

šel v isti funkciji ka deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljano. Na tem služben-em mestu je ostal do svetovne vojne, ki jo je prebil na raznih frontah kot črno-vojniški inženjer. Ko se je po osvoboditvi ustvarjala univerza v Ljubljani, je bil ta-

koj imenovan za izrednega profesorja za gradbeno mehaniko in za armirani beton. Lani je postal redni profesor za iste insti-tute, v zadnjem času pa je poleg tega pre-vzel še vodstvo instituta za mostne zgrad-be ter instituta za geodezijo.

Do svetovne vojne se je prof. dr. inž. Kasal udeleževal v naših krajih predvsem kot praktik, v novi Jugoslaviji pa se je njegova dragocena delavnost razen v prakti-čni smeri pomembno razvila tudi na pod-

ročju teoretičnega znanstvenega dela. Že pred vojno je sicer pisal razne teoretične razprave s svojega področja v »Vijesti hr-vatskoga inženjera i arhitekta«, v časopis »Inženjer« ter v prške »Zpravi českih in-ženirů a arhitektů«, pretežno pa je to do-ba njegovega materialnega konkretnega dela. Iz tega časa ima naša dežela od njega celo vrsto pomembnih mostnih zgradb: železobetonski most čez Krko v Straži, vijad-ukt na cesti Škofja Loka — kolodvor, most čez Savo v Mojstrani, čez Medijo v Za-gorju, čez Bistrico v Stranjah, čez Kokrico v Bobovski pri Kranju in še mnogo manj-ših mostnih zgradb po raznih deželnih ce-stah.

Izmed številnih znamenitih mostov, ki jih je projektiral v Jugoslaviji kot vseučil-ški profesor, naj navedemo samo dva največja: most čez Savo na cesti Lesce-Bled ter impozantni železniški most čez Savinjo v Zidanem mostu, ki je zrasel pod njegovim nadzorstvom. Izmed visokih zgradb v Ljubljani imamo od njega pred-vsem konstrukcijo palače Dunav in pala-če Viktorije na Aleksandrovi cesti ter zgradbo hotela Miklič. Največje njegovo delo v tej smeri pa hrani Beograd, kjer so pod njegovim vodstvom zgradili najlepšo in najmodernejšo pravoslavno cerkev, kar jih premore naša prestolnica, cerkev sv. Marka. Prav tako je v Beogradu vodil tu-di gradbo palače Agrarne banke.

Nič manj pomembno pa ni njegovo delo na področju strokovne literature. Zlasti kot vseučiliški profesor je našel zadosti prilike, da svoje življenjsko delo tudi si-stematizira. V tej dobi je v zagrebškem

Vselepežene v Parizu

uporabljajo, da ohranijo svojo svojemu obrazu in da dosežejo od vsakogar zavid- -no mladostno polt samo učinkujočo, zdravo, dobrodejno in nepogrešljivo

CRÈME SIMON

Zjutraj in na večer jo namožite na je od umivanja vlažno kožo, dela čudeže.

CRÈME SIMON

SIMON PUDEUR
BIBON MILO

lomberg FILM
ELOCHROM 26°

8 posnetkov Din 16—
Razvijanje Din 1— * Kopija 69 Din 1—
LOMBERG plošče, BYK foto papirji
edino
Drogerija KANC
LJUBLJANA — MARIBOR

Domače vesti

Nemški katekizem

Vsa Nemčija se zadnje dni opaja nad delom hitlerjevkega publicista Wilhelma Stapela, ki je izdal knjigo o nalogah krščanskega državnika s podnaslovom »Teologija nacionalizma«. Ta nemški hitlerjevski katekizem obravnava tudi politično-nemške odnose in govori o nemški manjšini na Poljskem takole: »Mi smo Nemci, pa naj smo že večina ali manjšina, ker smo Nemci prvi. Ako bi na vsem Poljskem živel samo dva Nemca, bi pomenila več nego milijoni Poljakov, ker sta pač Nemca.«

Pri tej hitlerjevski miselnosti, prehajajoči že v blaznost, si lahko mislimo, kako bi Wilhelm Stapel vrednotil druge slovanske narode, ki niso tako jaki po številu in po zgodovinski in kulturni tradiciji. Za vse Jugoslovane bi morda zadostoval en sam se nedorečen Nemec, ki bi odtehtal vse naše milijone, samo zato, ker je Nemec.

• **Odlikovanje.** Na predlog ministra za šume in rudnike sta odlikovana z redom sv. Save III. stopnje svetnik ministristva za šume in rudnike ter direktor dvornih lovišč inž. Ciril Dimnik, z redom Jugoslovenske krone IV. stopnje pa upokojeni rudarski glavar inž. Vinko Strgar.

• **Zahvala.** Ob imenovanju za starešino Jugoslovenske gasilske zveze sem dobil toliko presrečnih čestitk, da se ne morem vsem posebej zahvaliti. Zato se družim v vsem najpriljubnejši zahvaljujem za poslano čestitko ter kličem: Na pomoč! — Josip Turk, starešina Jugoslovenske gasilske zveze.

V nobenem domu ne bi smele manjkati okusne ANACOT PASTILE, ki vam najlažje pomagajo v vseh primerih eventualnega prehlada, nahoda in boleznih v grlu.

• **Diplomiran je bil na tehniški v Pragi iz strojne stroke** g. Roman Brufach iz Ljubljane.

• **Odvetniška vest.** Odvetniška zbornica je vpisala v svoj imenik g. Cirila Kocmurja, ki ima svojo odvetniško pisarno v Ormožu.

PRIDE!!

OPERETA FRANZA LEHARJA

CARJEVIČ

MARTHA EGGERTH — HANS SOHNER — GEORG ALEKSANDER

• **Sreski odbor JNS v Krškem** sklicuje redno sresko skupščino na Jozefovo 19. t. m. ob pol. 10. uri v sokolski dvorani v Krškem. Dnevni red: poročilo novinarja g. Otona Ambroža o delovanju sreskega odbora in tajništva in poročila ostalih stranknih funkcionarjev, volitve, poročilo senatorja g. dr. Rajarja o političnem položaju in poročilo poslanca g. Alojzja Dremelja o delu Narodne skupščine. Na sresko skupščino so vabljene vse predstavnice, podpredsedniki in tajniki vseh občinskih organizacij JNS v srezu in poleg tega po en delegat na 50 glasov, ki so jih dobili pri zadnjih volitvah. Udeležba delegatov obvezna!

• **Kmetijski tečaj v kranjskem srezu.** Sreski kmetijski odbor za kranjski srez priredi v marcu in aprilu tri celodnevne kmetijske tečaje, in sicer v ponedeljek 19. t. m. v Predvorju, v nedeljo 25. marca v Sori pri Medvodah in v nedeljo 8. aprila v Goritah pri Golniku. Predavanja bodo v prostorih narodnih šol, praktična razkazovanja v vadih na pri bližnjih posestnikih, in sicer od 8. ure zjutraj dalje ves dan. Pouk bo obsegal živinorejo, poljedelstvo, mlekarstvo in sadjarstvo. Predavala bosta kmetijski referent iz Kranja in njegov pomočnik. Posetnikom, kmetičem mladencem in gospodinjam se priporoča, da se udeležijo tečajev v obilnem številu.

„CEHASOL“ MILO ZA BRITJE

ODSTRANJUJE
KRATKI
KOŽO
OD
EKSCEMOV
PO KLINIJI
SREDSTVO!

IN ČISTI PO
VPOBABI
LICA
NEČISTOSTI,
IN VNETHA,
PREIZKUŠENO

DOBIVA SE V

LEKARNAH, DROGERIJAH IN PARFUMERIJAH.
SE DANES ZAHTEVAJTE POIZKUS!

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druge najnižjo temperaturo.

14. marca
Ljubljana 7, 756,2, 7,0, 84, mirno, 10, 33,8, dež; Ljubljana 13, 757,9, 6,5, 87, SW1, 10, —, dež; Maribor 7, 752,0, 12,0, 58, ST, 10, 21,0, dež; Zagreb 7, 754,4, 13,0, 60, W2, 10, —, —; Beograd 7, 757,0, 14,0, 55, S4, 7, —, —; Sarajevo 7, 757,8, 13,0, 55, ESE6, 5, —, —; Skopje 7, 763,9, 5,0, 90, W1, 10, —, —; Split 7, 757,2, 13,0, 90, SE3, 3, —, —; Kumbor 7, 762,0, 15,0, 70, SE9, 7, —, —; Rab 7, 755,5, 11,0, 80, SSET, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana 13,4, 5,4; —, —; Maribor 14,6, 12,0; Zagreb 17,0, 13,0; Beograd 20,5, 13,0; Sarajevo 18,0, 12,0; Skopje 21,0, 3,0; Split 15,0, 11,0; Kumbor — 14,0; Rab —, 10,0.
Sonce vzhaja ob 6,17, zahaja ob 18,03.

Družabni večer

vsem Jožicam in Jožetom priredi

SK ILIRIJA

v nedeljo 18. t. m. ob 20.30 v dvorani hotela Miklič. Ples do 3. ure. 2897-a

(občinska uprava), ki je bil leta 1820. prenešen v Kuno. Deputacija je obiskala tudi notranjega ministra g. Laziča, ki se je zelo zanimal za zgodovino starodavne občine ter obljubil, da bo želja občanov upoštevana.

• **Zalostna uroda vojnega najdenčka.** — Potujem od vasi do vasi, da bi našel svoje starše, prvi absolutni kmetijski šole Velimir Ačimovič, ki je bil l. 1914, kot otrok nekih beguncem najden na cesti med Valjevom in Loznicco. Našli so ga vojaki in eden od njih mu je dal tudi svoje ime. Več let je Velimir preživel po vojaških taboriških kot rejenec dobrodušnih vajakov, ki so ga vedno spravili na varno, kadar so odhajali na fronto. Po vojni so poskrbeli razni dobrotniki, da je mladenček dovršil kmetijsko šolo. Ko je Velimir zapustil šolo, je naletel na nepričakovane težave. Službe ne dobi, ker nima nobenih predpisanih dokumentov. Ker so vse proizvodbe po starših in sorodnikih ostale brezposne, bo sam obhodel vse vasi med Valjevom in Loznicco, da bi jih našel.

• **Arrekcija nevarnega razbojnika.** Pred nekaj leti je iz mitroviške kaznilnice utekel nevarni razbojnik Jan Konopka, ki si je potem za svoje hajduško področje izbral Bosansko Krajino. Na njegovo glavo so razpisali nagrado in orožniki so mu bili že nekajkrat tesno za petami. Hajduk Konopka je imel po hribovskih vaseh svoje pomočnike, ki so mu nudili vsakovrstno pomoč ter ga tudi obveščali o preteči nevarnosti. Te dni pa so orožniki hajduka obkolili blizu vasi Babina greda. Hajduka vega pajdaša kmata Filipovića so orožniki med ogrobeno borbo ustrelili. Konopka sam pa je ranjen ušel v gozdove. Noč in dan so ga iskali ter ga naposled hudo ranjenega našli skritega v grmovju. V nekaj letih svojega hajdukovanja je izvedel Konopka nebroj tatvin in vlovov in predrzen, kakor je bil, se je pojavljal tudi v Banji Luki in še v raznih drugih večjih krajih.

ZVOČNI KINO IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9.4. uri zvečer:
Premiera! Fritz Schulz in Julius Falkenstein v veseli opereti

„Roža iz Pariza“

Vstopnina: Din 4.—, 6.— in 8.— Din

• **Najdba samomorilčevega trupla.** V potoku Pesnici so te dni našli možko truplo, v katerem so spoznali 66letnega poselnika Janeza Pihlerja iz Velovleka, ki so ga že dalje časa pogrešali. Pokojni Pihler je bil živčno bolan in se je nedavno pognal z mostu v Dornavi v precej globoko Pesnico. Dejanje je storil v trenutni duševni zmedenosti.

• **Objede obleke barva v različnih barvah** in plisiru tovarna JOS. REICH.

ZVOČNI KINO DVOR

Telefon 2730
Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer
premiera filma, ki je osvojil arca vseh narodov
„SENCE PRETEKLOSTI“
Eugen Klöpfer, Magda Sonta, Hanni Feber
Cene Din 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

• **Trgovci in obrtniki potrebujejo nujno strokovno knjigo:** Černe, Kontokorenti. Do bi se v vseh knjigarnah ali pri založništvu Trgovski učni zavod, Ljubljana, Pražakova ulica 8-II.

Iz Ljubljane

u— V postavitve 130 letnice Karadjordjevega ustanka priredi omladina Narodne odbrane v soboto ob 20. v Trgovskem domu skrbno pripravljeno akademijo z izbranimi sporedom. Poset potuje pripravljamo!

u— **Preporodovci (Kp)** Danes ob 6. bo v društvenem lokal predaval profesor g. Ivan Kolar o snovi: Slovesen dan naše srednješolske mladine leta 1914. Za člane udeležba obvezna. Vabljeni člani SOP.

u— **Ko so mali harmonikarji** nastopili pred par meseci v Zagrebu, so bili predmet splošnega občudovanja in navdušenja. Štirikrat so napolnili veliko kino dvorano, ki ima 1200 sedežev. Kaj lepo izvajajo naš 30 slovenskih narodnih ali ponarodnih pesmic, ki so harmonizirane za zbor harmonikarjev ali za enoglasno petje s spremljevanjem harmonik. V celem nastopi 25 deklet in deklet pod vodstvom profesorja Viktorja Svajgarja. Nastop harmonikarjev bo tako ljubka prireditve, kakor jih je bilo še malo v našem mestu. Sobotni nastop je namenjen odraslim, cene od 6 do 30 Din, nedeljski dopoldanski nastop pa izključno je šolski mladini. Mesta so od 3 do 12 Din, vstopnice se naroče potom šolskih vodstev, sicer je predprodaja v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

NOVOST!

DANES IN VSAK VEČER NASTOPA
V KAVARNI „CENTRAL“
nova prvovrstna kostumirana damska kapa. 2910

u— **Predavanje v društvu »Pravniki.** V četrtek 15. t. m. ob 18. bo predaval v fušteriji palači, dvorana 79, gimnazijci profesor g. dr. Josip Zontar o cerkvi in ustavnem življenju naših mest. Vabljeni člani in prijatelji društva.

u— **O sterilizaciji s vidika kazenskega prava** bo predaval gosp. dr. Avgust Munda, namestnik višjega državnega tožila in privatni docent, dr. 8. v predavalnici na Ranki (Vegova ulica). Vstop prost. — Društvo »Tabor«.

u— **Okrajna organizacija JNS za Vodmet** je zaradi nastalih ovir priložila svoj letni občni zbor ob 17. t. m. na 7. april. Natančnejša objava sledi pozneje.

I. medn. PLESNI TURNIR

z velikim druž. plesom
sobota 17. marca — Kazina
Nastop prvakov Jugoslavije, Avstrije in Nemčije 2906-a

Sebi in svojim

v pouk in zabavo

naročite Ilustrirano tedensko revijo

„ZIVLJENJE IN SVET“

Uprava: Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5.

u— **Okrajna organizacija JNS za šentpetrski okraj** bo imela redni občni zbor v soboto 17. t. m. ob 20. v salonu pri »Nacetu« na Šmartinski cesti. Zboru bodo prisostvovali naš narodni poslanec in minister g. dr. Albert Kramer, ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, delegat s. o. za mesto Ljubljano g. dr. Josip Cepuder in delegat taborskega okrožja. Udeležba za člane obvezna.

u— **Veliko litografsko razstavo** priredi grafični prosvetni krožek v počastitev stoletnice smrti izumitelja litografske umetnosti Aloja Sennefelderja. Razstava bo urejena v dvorani OUZD ob soboto 17. t. m. do ponedeljka 19. t. m. Prav gotovo, da bo zelo pestra in zanimiva, saj vemo, da naši grafičarji niso v prav nobenem pogledu polovičarji. Kar moč nazorno bo na razstavi prikazan tudi tehnični proces litografije. Po zaključku razstave pa bo na Jozefovo Sennefelderjev prosvetni večer v Delavski zbornici. Toplo priporočamo občinstvu obisk razstave kakor večerne prireditve.

u— **Smrt najstarejše Vičanke.** Na Glincah je včeraj umrla najstarejša viška občanka ga. Marija Agnola. Pokojnica je dosegla 92 let. Do te pozne čestite starosti je ostala blaga gospa duševno popolnoma ohranjena, telesno pa je širala šele v zadnjih tednih. Pokojnico niso poznali le Vičani marveč vsa stran proti jugu. Od nekdanj je, so se ustavljali pred njeno gostilno in trgovino vozniki, tudi v časih, ko je bila cesta še odprta do Trsta. Pogreb bo danes ob 16. na pokopališču na Viču. Bodi dobri mamki ohranjen lep in prijeten spomin!

u— **Jadranašice Jutri** bo ob 14. h. nastopila v koncertu, ki je strogo obvezen za vse članice!

u— **Trgovine na praznik sv. Jožefa.** Uprava Združenja trgovcev obvešča, da bodo na praznik sv. Jožefa odprte le dopoldne samo trgovine s špecijalnim in delikatesnim blagom.

u— **Dolenjci, Dolenjke se zberemo na »Krkine«** včerajša petek ob 8. zvečer pri Mikliču! Vabimo vse prijatelje »Krkine« in Dolenjke! Po zanimivem Uratnikovem predavanju godba! Vstop vsakomur prost!

u— **Klub elektroinženjerjev v Ljubljani** ima redni občni zbor v četrtek 22. t. m. ob 20. v lokalni UJIA, Kongresni trg 1-II. — Tajnik.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice, Drvi** ob 18.4. važna vaja mešanega zbora. Končna navodila za Beograd. — Odbor.

PRIDE!!

OPERETA FRANZA LEHARJA

CARJEVIČ

MARTHA EGGERTH — HANS SOHNER — GEORG ALEKSANDER

u— **Posebnege vlaka** v Beograd ne bo zaradi premalega števila prijav. Zneski, ki so jih posamezniki vplačali, se jim povrnejo tam, kjer so bili vplačani, v Matični knjigarni ali pri Putniku.

u— **Klub esperantistov v Ljubljani** vabi svoje članstvo na redni občni zbor, ki se bo vršil drevi ob 20. v klubovem lokal (Delavska zbornica, Čopova ulica 1.) v bivših prostorih borze dela.

u— **Preporodovci!** Danes ob 6. se bo vršil članski sestanek s predavanjem. Priidite vsi in točno!

u— **Malčki pridite po pirhe k uridi** v Deveti deželi, ki se bo vršila danes 15. t. m. ob 17. v beli dvorani »Unions«. Atena.

u— **Teden dece.** Jugoslovenska unija za zaščito dece priredi vsako leto prvi teden v maju svoj teden dece v smislu ženevske deklaracije, ki pravi: 1. deci se mora ustvariti pogoji za normalni telesni in duhovni razvoj; 2. lačno deco je nasititi, bolno negovati, zaostali pomagati, blodno voditi na pravo pot, oslotoletu in zapuščenemu deco pa preskrbeti; 3. v primeru velikih nesreč je nuditi deci prvo pomoč; 4. deco je vzposobiti, da se sama vzdržuje in zaščiti pred vsakršnim izkoriščanjem; 5. deco je izobraziti v takem duhu, da bo s svojimi najboljšimi sposobnostmi služila svojim bližnjim. Teden dece se priredi ob 6. do 13. maja s sodelovanjem vseh ustanov in društev, ki se bavijo z izobrazbo in zaščito dece, in s pomočjo javne uprave. Vršila se bodo predavanja, predstave, razstave, manifestacije in podobno. Dobri namen prireditve zahteva, da se ob 6. do 12. maja ne priredijo nobene druge prireditve.

u— **Otok demonov** je gotovo najsenzacionalnejši film, kar smo jih do sedaj videli. V njem je naslikano življenje plemena na otokih Bali. To življenje se kaj razlikuje od načina življenja drugih plemen. Ljubezen in življenje ter običaji so za nas zahtevni, ki presega naše pojme. Lepota te deva, ki presega našo običajno razdvojenost, razljuje kakor tudi običaji nas zadivijo. Film je skozl in skozl napet in se močno razlikuje od silnih filmov. To je novost, edini film posnet in režiran na otokih Bali. ZKD nam ga pokaže jutri ob pol 15.

u— **Madame Butterfly.** Kdor še ni videl lepote in ljubezni v deželi vzhajajočega solca, naj si še danes ogleda film Silve Sidney »Madame Butterfly«. Ljubezen mladice lepejša do Evropa nas prevzame. De lepejša do Evropa nas prevzame. De lepejša do Evropa nas prevzame. De lepejša do Evropa nas prevzame.

u— **Živalce,** glasilo Društva rejcev malih živali »Živalce« izide v nekaj dneh. Uredništvo se je posrečilo, da je pridobil za resne sodelavce že lepo število naših praktičnih rejcev in priznanih strokovnjakov. Člane društva »Živalce« sedanja društvena uprava opozarja, da list, ki izhaja pod imenom »Rejce malih živali«, ni društveno glasilo. Društveno glasilo je list »Živalce«, ki ga člani v nekaj dneh prejmejo. Dopolni, namenjeni na društveno upravo, naj se naslavljajo na: Društvo »Živalce«, predsednik ravatelj Lap, Ljubljana.

DR. MED.

IVO BAJŽELJ

špecialist za kožne in spolne bolezni
ordinira od 10.4. do 12.4. in od 4. do 7. ure
Ordinacije za kozmetiko — Röntgen
Diatermika

kadar gre govori o boljši
zobni kremi, more biti to
le
Doramad
radioaktivna zobna krema
Vprašajte vendar svojega
zobozdravnika!

u— **Ciril Metodove** razglednice za Veliko noč (8 vrst) se naročajo pri CM pisarni, Beethovnova ulica št. 2.

u— **Društvo stanovanjskih najemnikov v Ljubljani** sklicuje svoj redni občni zbor v torek 27. t. m. ob 18. uri v salonu restavracije »pri Levu«. Dnevni red je razviden v društveni pisarni.

u— **Utopljenca so spoznali.** Včeraj smo beležili, da so iz potoka Stare Radne na Barju potegnili mladega utopljenca, katerega truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu. Policija je zdaj dognala, da je nesrečnik 19 letni Franc Osel, doma iz Smlednika. Bil je nekoliko slaboumen, zavezan pa božastem in je rad odhajal od doma. Smrt je našel najbrže zaradi božastnega napada ob potoku.

u— **Za veliko plesno revijo** znanih prvakov iz Avstrije, Nemčije in Jugoslavije na I. mednarodnem plesnem turnirju v soboto 17. t. m. v Kazini vlada največje zanimanje med vsi ljubljanskimi družbo. Najintresantnejši bo boj prvakov Avstrije inž. Skalko-Wennig in prvaka nemškega saveza g. Lorenzutti-Berz, ki nastopita prvič skupno na nevtralnem terenu.

Iz Celja

u— **Osmoletni celjski gimnazijci** bodo uprizorili ob 90 letnici Jurčičevega rojstva danes ob 20. v Mestnem gledališču »Desetega brata« v režiji g. Milana Košiče. Vstopnice se bodo dobile danes od 14. do 18. pri gledališki blagajni. Prijatelji dišstva, obiščite predstavo v čim večjem številu!

u— **Na mestni narodni šoli** so te dni prenehali s kurjenjem šolskih prostorov. Ker je zaradi tega seveda smetno padla temperatura v razredih, se je pri mnogih učencih pojavilo prehlajenje. Pripravi smo, da bo šolsko rodstvo tudi v tem primeru poskrbelo, da zdravje otrok ne bo ogroženo, in takoj odredilo ponovno kurjenje šolskih prostorov.

u— **V celjski bolnišnici** je umrla včeraj v starosti 72 let posenica ga. Marija Weiskova, vd. Cölestinova, roj. Schwabova, sestra sreskega sanitetnega referenta in skladatelja dr. Antona Schwaba v Celju.

Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. V bolnišnici je umrla včeraj tudi 23letna Ivana Bijekova, uslužbenka v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

u— **Nesreča otroka.** V torek je padla dveletna delavčeva hčerka Marija Hrenova iz Rečice ob Savinji pri igranju na travniku tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Otroka so prepeljali v celjsko bolnišnico.

u— **Pomotona je bilo objavljeno** v nedeljskem »Jutru«, da bo sodeloval pri prvem in tamburaškem koncertu gledališke družine iz Vojnika v nedeljo 18. t. m. v celjskem Narodnem domu tudi mladinski pevski zbor drž. meščanske šole v Vojniku.

u— **Kino Union.** Danes ob 16.15 in 20.30 zvočna opereta »Če Baby ljubi« in zvočni tedenik.

Iz Maribora

u— **Slovo polkovnika Popadika.** Z večerajšnjim popoldanskim brzovalcem se je odpeljal na novo službeno mesto priljubljeni artiljerijski polkovnik Popadič. Kolodvoru je bil zbran celotni oficeri zbor in veliko število prijateljev. Bil je to ponovno lep dokaz simpatij do odličnega oficirja.

u— **Ljudska univerza** opozarja na zanimivo predavanje, ki ga bo imel v okviru političnega cikla v petek 16. t. m. predavnik akademije znanosti v Zagrebu g. univ. prof. dr. A. Bazala. Očrtal bo življenjsko in kulturno filozofijo Friedricha Nietzscheja in njen pomen v duhovnem življenju nemškega naroda.

u— **Ljudska univerza v Studencih.** Drevi ob 19. predava g. prof. Jan Šedivý o Pragi. Predavanje bodo spremljale skiptične slike.

u— **O stanju akcije** za postavitev železniške postaje Tezno bo poročal v nedeljo 18. t. m. narodni poslanec g. Krejčí v gostilni Zohar na Tržaški cesti. K temu stanju so vabljene: oba občinska odseka za gradnjo na Pobrežju in Studencih, JNS Tezno in darovalci prostovolnih prispevkov. Poročal bo tudi postajenačelnik mariborskega gl. kol. g. Kerme o stanju blaginje odbora za graditev kolodvorov in o dosežkih prostovoljnih prispevkih.

u— **Šahovski brzovalnik.** V torek zvečer so priredili najmočnejši mariborski šahisti v kavarni »Jadrani« brzovalnik. Turnirja se je udeležilo 8 igralcev. Rezultati so bili naslednji: prvo mesto je zasedel šahovski mojster Pirc, ki je dosegel 7 točk (100%), 2. Lešnik 6, 3. prof. Stupan 5 in 4. Ostanek 4 točke.

u— **Za železničarje** bo v petek 16. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma predavanje o zgodovini Srbije. Predaval bo inž. Stanojčić.

u— **Podpisne pole** zoper redukcijo žensk v državnih službah so na razpolago v zavodu »Vesna«, priliježejo eoba št. 5 danes in jutri od 14. do 18. Pozivamo vse žene, da se podpišejo brez ozira na to, ali izvršujejo kak poklic.

u— **Društvo šola** in dom priredi drevi ob 20. v kinu Apolo predavanje za starše, učitelje in svoje prijatelje Predava dr. Leopold Poljanec. Jezikovna vzgoja naše dece — spomin in izpoved Vstopnina ni.

u— **Ceneno meso.** Danes bodo ob 8. naprej prodajali na stojnici pri mestni klavnicni oporečeno meso, in sicer 170 kg govedine po 4 Din

Vabilo na subskripcijo

na novo pravniško knjigo dr. Metoda Dolenc in Aleksandra Maklečeva »Sistem celokupnega kazenskega prava kraljevine Jugoslavije«, ki izide v kratkem v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Termin subskripcije: do konca tega meseca.

Subskripcijska cena: za broširani izvod 140 Din. za v platno vezan 160 Din. Državni nameščenci lahko odplačajo ceno v 5 mesečnih obrokih. Po subskripcijskem terminu se bo prodajala 25% dražje.

Razen kazenskega zakonika (za civilne osebe) v novelirani obliki ima naša kraljevina še vojaški kazenski zakonik, pa okoli 30 stranskih kazenskih zakonov, med njimi tiskovni zakon. Pregled vseh kazenskopravnih določb in deliktov resnično ni lahek. Za pravnikar začetnika je nastala naravnost nujna potreba, da si mora pridobiti o vsem kazenskem materialnem pravu dober pregled iz ene same knjige. Za pravnikar v praksi pa je važno, da se more informirati o razlikah od načel, ki so ustanovljeni v splošnem delu kazenskega zakonika, kje v stranskih zakonih kazenskopravne vsebine so in katere delikte nahajamo izven posebnega dela kazenskega zakonika. Vse to sta spravi profesorja kazenskega prava na univerzi kralja Aleksandra I., Dolenc in Maklečev, v pravilen sistem. Tu se obravnava splošni predpisi in izjeme od njih, zlasti v vojaškem kazenskem in tiskovnem zakonu. Poleg pregledne razvrstitve se polaga važnost tudi na jugoslovansko književnost in na sodno prakso. V posebnem delu so razvrščeni po sistematičnih vidikih vsi delikti iz stranskih zakonov. V tem pogledu bo omenjena knjiga sploh prva v vsej Jugoslaviji. Zanimala ne bo samo pravnike, ampak vsakega obrazca, ki se hoče v kazenskem obnem, vojaškem, tiskovnem, poravnalnem, avtorskem, patentnem, vzorčnem, gospodarstvenem pravu točno in hitro informirati.

Knjiga bo izobno služila kot učna knjiga pravniškemu naraščanju na univerzah. Še prav posebno pa bo služila knjiga praktičnim pravnikom v vseh poklicih kot pravniški vodnik, t. j. odvetnikom, sodnikom, upravnim uradnikom in ne v zadnji vrsti vsem organom javne varnosti (policiji, žandarmeriji).

Zato Vas vabi Tiskovna zadruga na nujno naročilo, da ne zamudite termina.

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

— Podružnica SPD Jesenice sklicuje svoj izredni občni zbor 28. t. m. ob 20. v restavraciji Mesar na Jesenicah. Na dnevnem redu so volitve načelnika, odbornikov in namestnikov ter event. tudi pregledni-kov. Članska udeležba dolžnost!

Iz Tržiča

— Slovo ravnatelja Lajovica. Pevski zbor Bralnega društva bo priredil v nedeljo koncert, za katerega vlada med ljubitelji lepega petja veliko zanimanje. Spored obsega moške zborove starejšega datuma, mesečne zborove iz iste dobe in ženske zborove s spremljevanjem klavirja iz zadnjega časa. Zastopani so skladatelji Mirk, Adamič, Lajovic, Sattner, Dev. Po dolgem času bo mo pozdravili na koncertnem odru go. Hedvika Uršičeva, ki bo zapela tri solo točke. S tem koncertom se poslovi od svojega zbora in od Tržiča sploh ravnatelj dr. meščanske šole g. Lajovic Albin, ki je krmilil zbor polnih 15 let in priredil z njim številne koncerte v Tržiču, na Golniku, Stražišču in Kranjski gori, nastopal pri vseh župnih koncertih Hubadobe župe v Ljubljani, pri prosvetnih dnevih v Kranju itd. Tržičko občinstvo bo gotovo pokazalo javnemu delavcu svojo hvalčevost s tem, da bo napolnilo dvorano meščanske šole do zadnjega kotička.

— BREZICE. Zagrebški zborovski studio priredi v soboto 17. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma vokalni koncert. Zbor vodi priznani dirigent profesor Srečko Kumar. Program koncerta bo obsegal mesečne in moške zborove in samospeve naših skladateljev: Adamiča, Grbca, Grgičevca, Hajdriha, Ipavca, Kreka, Mokranjca, Slaven-skega in Zganca. Obeta se nam tedaj umet-niška prireditev prevega reda in zato vabi-mo k čim obilnejši udeležbi.

— SOSTANJ. Saleška podružnica SPD v Sostanju bo imela svoj 19. občni zbor v so-boto 24. t. m. zvečer v dvorani Sokolskega doma. Poročila podaja načelnik in funkcionarji, nakar bo volitev novega odbora za dobo treh let.

— RUSE. Opozorjamo na gostovanje mari-borskega Narodnega gledališča, ki bo v So-kolskem domu v nedeljo 18. t. m. ob 20. Uprizorje izredno zabavno češko komedijo Olge Scheinplugove »Okence«, ki je v Ma-riboru dosegla velik uspeh.

Sokol

Sokol pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah priredi v nedeljo 18. t. m. ob 16. v Sokolskem domu »Užitkarjev in prosti brate in prijatelje, da prireditev posetijo v čim večjem številu. Zlasti naproša bratske čete okrožja, da opozore svoje členeško na igro, ki je zajeta iz našega členeškega življenja. — Na praznik 19. t. m. bo ob 10. dopoldne v mali dvorani Sokolskega doma zbor društvenih načelnikov slovenje-goriškega okrožja. Na sporedu bodo važne zadeve zato naj vsaka četa okrožja pošlje na zbor zastopnike. — Se sedaj obvešča-mo bratske edince in prijatelje, da se bo igrala v aprilu na našem odru mladinska igra »Kralji Brkolina«.

Sokolsko društvo v Ljutomeru deluje živahno v vseh oddelkih in odsekih. Telo-vadba se goji redno, oživel je tudi obrtniški oddelki, ki telovadi dvakrat na teden ter obeta društvu dober naraščai. Dne 10. in 11. februarja je dramski odsek uprizoril zabavno herko »Turške kumare«, ki je vzbudila obilo dobre volje. Dne 3. in 4. marca smo videli na odru delo domačega avtorja »Rožmarin«. Dasi ima delo težke psihološke hihe in so njegova tri dejanja bolj rahlo povezane slike že dovršenih do-godkov, namesto da bi se ti razvijali pred nami, je igra posebno v tretji sliki dosegla lep učinek, kar je zasluža nekaterih igral-cev in igralci. Zdjaj pripravljamo dramski od-

sek Finžgarjevega »Divjega lovca«, ki ga uprizori dne 24. in 25. t. m. Telovadci se pripravljajo na akademijo, ki bo dne 28. junija, nakar bo že 7. julija društveni telo-vadni nastop. V načrtu so tudi trije peš-izleti, prvi bo na binkoštni ponedeljek na Cven. Vse nedelje v aprilu bo prednjaši tečaj, če mogoče okrožni, drugače pa dru-štveni. Za delno odplačilo obveznosti je društvo dobilo manjše brezobrestno poso-jilo.

Razprava o trojanskem umoru bo na veliki terek

Ljubljana, 14. marca

Kakor znano je bila glavna razprava o trojanskem umoru preložena, ker se je so-dišče odločilo, da se izvedejo še nekateri dopolnilni dokazi, ki sta jih predlagala za-govornika Antonija Trdinove in Antona Trdina. V prvi vrsti je šlo za ugotovitev, ali je Antonija Trdinova res dedno obrem-enjena z umobolnostjo. Preiskava je bi-la te dni končana. Zasllišani so bili neka-teri sorodniki in vaščani pri sreskem sodi-šču na Brdu. Antonija Trdinova je zadnji čas v zaporu začela kazati znake duševne depresije.

Antonija Trdinova ni prišla pred psihi-jatru, marveč je zdaj razpisana nova obravnava, ki se bo začela na veliki terek 27. t. m. ob 9. dopoldne v veliki dvorani 79. Umora posestnika Valentina Trdina iz Podmil pri Kamniku je obtožen 36letni ru-dar Jože Herle iz Kotredže, ki je kakor

Srce v nevarnosti!

Skoro vsak 4. človek umrje vsled srčne bolezni! Varujte Vaše srce s kavo Hag, dokler se ni prepozno. Od dražilne snovi kofeina oproščena zrna kava, kava Hag, je prijatelja zdravja in izbranega okusa.

GOSPODARSTVO

Težave našega lesnega gospodarstva

Pri razpravi o proračunu ministr-stva za gozdove in rudnike in Narodni skupščini 10. t. m. je govoril narodni posl. inž. Franjo Paharnik o težavah našega lesnega gospodarstva. Iz go-vo-va povzemamo:

Vse panoge našega gozdnega gospodar-stva so v velikih skrbih za svoj obstanek, odkar je pranehal konjunktura na svetov-nem lesnem trgu. Težavne razmere glede prodaje gozdnih proizvodov so vplivale usodno na stanje in vzrojo naših gozdov. Pomanjkanje denarnih sredstev in s tem združeno pomanjkanje strokovnega osebja in terenskih del izključujata potrebne ukre-pe za gojitve gozdov na veliko škodo bodo-čih generacij.

Naš izvoz v Francijo je padel od 50.076 ton v letu 1930, na okoli 9000 ton v l. 1933. Naš izvoz v Madžarsko (po večini mehki stavbni les) iz Dravske doline je imel leta 1931. vrednost okoli 70 milijonov Din, a lani samo 16 milijonov Din. Največja uvo-znica našega lesa, Italija, je uvozila od leta 1928. letno povprečno 285.316 ton ali 54% našega skupnega izvoza, lani v prvi polovici pa 115.105 ton, to je celo 69% celotnega lesnega izvoza, a na žalost po tako nizkih cenah, da je naša lesna trgovina islovelna a prodajo narodnega imetja.

Poslanec iz logaškega ozraja pravi vrati Italije z najmanjšo železniško tarifo za je celo pritoževal zaradi neugodnih razmer, kaj naj šele naše moč orez z visoko železni-ško pravzornostjo za les do meje in z gozdovi na planinskem ozemlju, tako zelo oddalje-nem od vseh komunikacij. Naposled pa Ita-lija še grozi z davčnatrno carino za zvoz našega lesa, češ, da je v trgovini pusivna nasproti naši državi. Čprav je to morda resnično, kar se tiče blagovne prometa, a gotovo ne ustreza danarnemu efektu glede na velik zaslužek italijanskih podjetij v naši državi.

V dravski banovini so lastniki gozdov do 80% kmetji in v naši po večini majhni lesni industriji je zaposleno na tisoče delav-cov. Naš kmet, lastnik gozdov, ki je bil prej bogat, je danes že siromak, ki nima donar-ja za davke in ne za najnujnejše življenjske potrebščine. Takšne razmere ustvarja-jo nerazpoložnjo na škodo države.

Naša trgovinska politika nezadostno uva-žuje ti dve dejstvi. V poslednjih konvenci-jah z Italijo ni niti besede o lesu. Zaradi tega je potrebno, da se čim prej uvedejo pogajanja za izvoz lesa ob prisotnosti prak-tičnih strokovnjakov iz zainteresiranih vst, v prvi vrsti z Italijo in Madžarsko, kakor tudi z drugimi državami, ki prihajajo v po-štev za naš les.

Sosedna Avstrija razvija veliko aktivnost za izvoz lesa v Francijo, Madžarsko in Ita-lijo, kjer uživa iz političnih razlogov že zdaj preferenco in prekomerni kontingente. Ne-zadostno brigo za zunanjo trgovino nam ka-žejo številke uvoza v Palestino, mandatar-no deželo s svobodno uvozno konkurenco brez davčnih predpisov. Medtem ko je Pa-lestina uvozila v l. 1932. različnega blaga: iz Rumunije za 124. iz Poljske za 43. iz Če-škoslovaške za 24. iz Bolgarije za 22. iz Av-strije za 22 in iz Grčije za 7 milijonov Din, je znašal naš uvoz v Palestino v istem letu samo 6 milijonov Din. Slavnega lesa je Palestina uvozila za okrog 75.000 m³ v vred-nosti 44 milijonov Din; od tega iz Rumuni-je 64% (za 28 milijonov Din), a iz Jugo-slavije 6% (za 140.000 Din). Zbogov za po-maranje je uvozila Palestina za 42 milio-nov Din; od tega iz Rumunije 75% (za 31 milijonov Din), a iz Jugoslavije 8.5% (za 3 in pol milijona Din).

Upamo, da bo ministertvo za zunanje po-le prakso svojih uradnih mest v tujini ob-rem z ministrstvom za trgovino in indu-strijo vodilo računa o ukrepih starih in pridobitvi novih lesnih tržišč.

Po predlogu finančnega zakona ministr-stva za gozdove in rudnike za 1934/35. le-to se mora oddvojiti vrhovno gozdarsko nadzorno oblastvo od uprave z državnimi gozdovi ter se izvesti preosnova ministr-stva za gozdove in rudnike in področnih ustanov. To je bila že davna zahteva resnih ljudi iz vrst našega gozdnega gospodarstva. Ako te besede ne bodo ostale samo na pa-pirju, je prišel trenutek velikega preobra-že v naši gozdni politiki in smemo upati na rešitev naših gozdov pred gotovo propastjo.

znano 14. oktobra lani pri km 2200 na cesti med Trojanami in Zagorjem ustrelil Va-lentina Trdina. Oddal je nanj 6 strelcev iz revolverja. Druga dva obtožena, 22letna Antonija Trdinova, žena umorjenega, in 35letni Anton Trdin pa sta Herleta k umo-ru napeljala in mu obljubila večjo nagra-do.

Brez povoda je pohabil otroka

Skocijan, 14. marca

V nedeljo dopoldne so prišli k posestni-ku in krojaškemu mojstru Francu Peterli-nu na Stritu pri Skocijanu trije mladi fanti. Dva sta šla v hišo h krojaču, tretji Slavko iz Radele, pa je ostal zunaj.

Prav ob tistem času se je blizu njega igral posestnikov triletni sinček. Slavko se je po kratkem sedenju pred hišo zmuznil na senik, kjer je menda hotel poiskati jaj-ca. Otroci se spoznal njegov načrt in jo je ubral za njim. Kmalu zatem je gospodar zasljal obupen krik svojega otroka. Ste-ki je proti seniku in opazil, kako Slavko beži proti gozdu. Ko je Peterlin prihitel na senik, je zagledal sinčka v mlaki krvi. Kost levice je bila na dlani blizu zapetja presekan. Predvidno je odnesel jokajočega otroka v hišo, kjer so ga hitro obvezali. Ko je prišel otročiček malo k sebi, je iz-povedal, da mu je Slavko rekel, naj vta-ke roko v slamoreznicu. Otročiček ga je ubogal, vtaknil roko spredaj med reze, na-to pa je hudobno zavrtel kolo. Ko je vi-del, da je reza skoro odrezala roko, je zavrtel kolo v nasprotno smer, potegnil roko iz odprtine in zbežal proti gozdu. Ljudje ga splošno poznajo kot hudobnega dečka. Pred nedolгим časom je dal neke-mu otroku v papir zaviti predmet in mu rekel, naj stisne. Otroci ga je ubogal in že je začutil urez. Bila je britve.

Nevarno poškodovanega otroka je Pe-terlin odpeljal v bolnišnico v Krškem, kjer upajo, da mu ohranijo življenje. Roke mu seveda ne bo mogoče rešiti. Mladega hu-dobolca, ki očitno kaže normalna nag-njenja, bo potrebno na kakšen način spravi-ti na pravo pot.

ASPIRIN
TABLETE

Vročina, utrujenost in bolečine so prvi znaki gripe! V tem slučaju je potrebno, da bolnik leže takoj v posteljo in da se s pomočjo ASPIRIN tablet dobro spoli. Na ta način je najbolj mogoče preprečiti to nevarno bolezen.

BAYER VE, KAJ POMAGA!

nic brez stvarne podlage ter ostane glede ljubljanske skupne zbornice po tem amand-manu položaj nespremenjen.

Gospodarske vesti

— **Železniška tarifa za blago med Jugo-slavijo in Rumunijo.** Generalna direkcija državnih železnic obvešča, da stopi 20. t. m. v veljavo železniška tarifa za prevoz blaga in žive živine med postajami jugo-slovenskih državnih železnic in rumunskih železnic. Tarifa se deli v snopce o posa-meznih vrstah blaga. Vsi snopci se lahko dobe na glavnih blagajnah železniških di-rekcij v Beogradu, Ljubljani, Sarajevu, Su-botici in Zagrebu.

— **Za izvoznike živine.** Generalna direk-cija državnih železnic ponovno opozarja iz-voznike, naj ne prenatrpavajo vagonov z živino, ker ima to za posledico pogin živi-ne, kar je samo v škodo izvozniku. Tako se je primerilo, da je od 50 svinj poginilo 25, ker so bile v vročini preveč zgnete v vagonu; razen tega ni pošiljalec odredil spremljevalca, ki bi skrbel za živino. Zato se izvozniki ponovno naprošajo, da v last-nem interesu izpolnijo vse zadevne pred-pise.

— **Davčna plačila dravske banovine.** V d-k-lusu predavani Obrtniškega društva je v o-redo zvečer predaval v restavraciji »Zvez-dec« o novih davkih konzulent Zbornice za TOI g. Zagar, ki je med drugim navdel, da je bilo lani zaradi otrejše davčne prak-se plačanih v dravski banovini 220.9 milio-na Din neposrednih davkov nasproti 182.4 milijona Din v predlanskem letu. Donos neposrednih davkov v dravski banovini je lani dosegel 101% donosa iz l. 1930. V dru-gih banovinah je bil ta odstotek precej manj-ši: v savski banovini 95%, v Beogradu 73%, v primorski banovini 67%, najnižji pa je bil v drinski banovini, namreč 56%. — **Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča,** da stopijo predpisi člena 6. zakona o izpre-membah in dopolnitvah zakona o tak-sah, ki določajo takseiranje računov, not in ali-nuza, v veljavo 60 dni po razglasitvi v »Službenih Novinah«, to je 18. aprila letos. Od tega dne dalje se bodo morali kolkovati računi, note in aliču v vrednosti od 20 do 100 Din z 0.50 Din; če pa bo znala vsota računa nad 100 Din, z 1 Din. Na knjižico, v katere zapisujejo trgovci in obrtniki po-edinim osebam blago, bo znala takem na leto 5 Din za knjižico (»Službni list št. 17«).

— **Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Jošipa Paklenika,** čevljarkega mojstra v Ljubljani, Kolenjska 20 (porav-nalni upravniki Lohze Zajc, zadržni revizor v Ljubljani; poravnalni narok 6. aprila; pri-javni rok do 1. aprila).

Borze

14. marca

Na ljubljanski borzi tečaj deviz niso po-kazali bistvenih izprememb. Za malenkost so se poleg Londona okrepili še Amsterdam, Berlin in Bruselj. Vse drago je neizmene-jeno. Avstrijski šiling se je trgovač v za-sebnem kliringu: v Ljubljani po 9.15—9.20, v Zagrebu po 9.18 in v Beogradu po 9.15 Din. Grški boni so notirali v Zagrebu 34 do 34.50, a v Beogradu so se zaključevali po 34.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila vojna škoda neznatno slabša. Trgovala se je za kaso po 316 in 316.50, za april pa po 314. Ostali zaključki so bili: v 7% investici-jem po 72, v 7% Blairu po 51.50 in v Priv. agrarni banki po 255.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2309.73 — 2321.09, Berlin 1360.41 — 1371.21, Bruselj 800.52 — 804.48, Curih 1108.35 — 1113.85, London 174.75 — 176.35, NewYork 3405.50—3433.78, Pariz 225.88—227.—, Praha 142.34—143.20, Trst 293.79 — 299.19 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15—9.20.

Curih. Pariz 20.38, London 15.79, New-york 309.75, Bruselj 72.2250, Milan 26.56, Madrid 42.20, Amsterdam 208.45, Berlin 122.95, Dunaj 73.30 (56.60), Praha 12.85, Varšava 58.3250, Atene 2.9450, Bukarešta 9.05.

Dunaj (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.33, London 27.63, Milan 46.25, NewYork 539.87, Pariz 35.59, Praha 21.74, Curih 174.28, 100 S v zlatu 128 S pad.

Elektri

Ljubljana. Vojna škoda 316 — 317, 7% investicijsko 72 — 73, 8% Blair 54 den., 7% Blair 51.50 den., 7% posojilo Drž. hipo-tekarne banke 64 den., 4% agrarne 35 den., 6% begušak 53 — 54, Kranjska indu-estrijska 250 bl.

Zagreba. Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 316 do 317, za april 312 do 315, za maj 312 do 315, za junij 312 denar, za de-cember 300 denar, 7 odst. investicijsko 72 do 73, 4 odst. agrarne 35 do 37, 7 odst. Blair 51.50 do 52, 8 odst. Blair 54.25 do 55, 7 odst. posojilo DHB 63 do 66, 6 odst. beg-luške 53 do 54; delnice: Narodna 4100 do 4300, PAB 254 do 255, Sečerača Osiček 160 blago Trbovlje 107 do 115, Impex 50 denar.

Beograd. Vojna škoda 316.50 in 316 za-ključka, za marc 315 blago, 7 odst. investi-cijsko 73 do 74, 4 odst. agrarne 36.25 do 37, 6 odst. begušak 53.80 do 54, 8 odst. Blair 54 blago 7 odst. Blair 52 zaključek, 7 odst. posojilo DHB 63 do 64.50, Narodna 4100 zaključek, PAB 258 in 255 zaključa.

Dunaj. Državne železnice 17.55, Alpimontan 12.20.

Blagovna tržišča

LES.

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendenc-a za les mlačna. Zaključenih je bilo pet vago-nov lipovih plohov.

ZITO.

+ Chicago (14. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za maj 88.625, za julij 88.50, za september 89.625.

+ Winnipeg (14. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za maj 69, za julij 70.25.

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendenc-a za žito živahna. — Nudijo se (vse za alo-venoko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšeni-ca (po mlavski tarifi): baška, 79-80 kg po 147.50 — 150; aremska in banatska, 78-79 kilogramov po 145 — 147.50; koruza (po na-vadni tarifi): nova časa primerno suha e kakovostno garancijo 115 — 117.50; za april 125 — 127.50, za maj 132.50 — 135; moka: baška 20t po 245 — 250; banatska po 255 do 260.

+ **Novosadska blagovna borza (14. t. m.)** Tendenc-a stalna, promet je bil slab. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, gornje-banatska in aremska 101 — 103; baška, oko-lica Sombor 100 — 102; srednjebaška 102 do 104; gornjebaška in baška ladja Begej 103—105; baška pot. in slavons. 104—106; baška, ladja Tisa 106 — 107; južnobanatska 99—101. Oves: baški, aremski 58 — 60; ba-natski 54 — 56, slavonski 52 — 54. Jčmen: baški, aremski, 65/66 kg 72.50—75; pomlad-ni 67/68 kg 82 — 84. Koruza: baška, arem-ska stara 81—82; stara okol. Sombor 82—83; baška, aremska nova 65—66; nova sušena 76 — 77. — Moka: baška, banatska 20t in 20kg: 177.50 — 197.50, 2t 157.50 — 177.50; 2t 137.50 — 157.50; 2t 107.50 — 117.50; 2t 75 — 85; 2t 72.50 — 75; aremska slavonska 20t in 20kg: 172.50 — 187.50, 2t 152.50 — 167.50, 2t 132.50 — 147.50; 2t 102.50 — 112.50; 2t 75 — 85; 2t 72.50 — 75. Otrobi: baški, aremski 68—70; banatski 68 — 68. Filol: baški in aremski brez vrč 112.50 — 117.50.

+ **Budimpeštanska terminska borza (14. t. m.)** Tendenc-a slaba, promet sreden. Pšeni-ca: za maj 9.30—9.31, za junij 9.44. Rž: za maj 5.52—5.54. Turščica: za maj 9.65—9.67, za julij 9.88—9.90.

Radio

Četrtek, 15. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Po-ročila. — 13: Cas, plošče. — 15: Za areo doručajočega pokolmja (ga. Petelinova). — 18.30: Sbrhorvaščina. — 19: Plošče po ži-liah poslušalcev. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Ruska pesem v duetu, pojeta ga. Popova in g. Drigo. — 20.45: Ruska glas-ba radio orkestra. — 22: Cas, poročila, ra-dio jazz.

Repertoar

DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 15.: Konc poti. C. Petek, 16.: Zaprtlo. Sobota, 17.: Beograd nekda in sedaj. Pre-miera. Izven. Nedelja, 18. ob 15.: Raj potepuhov. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din. Izven. — Ob 20.: Kariera kanclista Vinciga. Glo-boko znižane cene od 5 do 14 Din.

OPERA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 15.: Ples v Savaju. Četrtek. Petek, 16.: Carmen. Gostuje Marij Simena. Izven. Sobota, 17. ob 15.: Maria. Dijaška predsta-va. Globoko znižane cene od 4 do 15 Din. Nedelja, 18. ob 15.: Gorenjski slavček. Go-stuje tenorist Marij Simenc. Izv. — Ob 20.: Ples v Savaju. Izv. n. Znižane cene.

Gostovanje tenorista gosp. Marija Simen-ca. Gledališna uprava je brez dvoma ustregla številnim prijateljem naše opere, ko je uvrstila v repertoar gostovanje naj-odličnejšega slovenskega tenorista gosp. Marija Simenca, ki nastopi kot Don Jose v operi »Carmen«. G. Marij Simenc je bil v letošnji sezoni 6 mesecev na studiju v Italiji, kjer je tudi gostoval. Pri nas na-stopi samo dvakrat, in sicer v petek zve-čer v operi »Carmen« in pa v nedeljo popo-dnev »Gorenjskem slavčku«. Opozorjamo, da cene niso zvišane.

Mariiborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek, 15.: Natalija. C. Znižane cene. Zad-ni. Petek, 16.: Zaprtlo. Sobota, 17.: Rž v ognju. Globoko znižane cene. Zadnjič.

★

Premiera slovenske mladinske igre na mariborskem trgu. Najlepše slovenske mladinske igre je napisal znani pisatelj Pavel Golja. Njegove igre (»Pelerčkove poslednje sanje«, »Triglavska bajka«, »Princeska in pastirček« itd.) so si osvojile vse naše od-re ter splošno ugajajo. Eno njegovih novjših pravih del »Jurčica« uprizori sedaj na-riiborsko gledališče ter bo premiera v naj-krasšem času. Veljajo znižane cene že pri premieri.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Četrtek, 15.: Deseti brat. Uprizoritev osmo-šolcev celjske gimnazije.

Obujanje mrtvih

Ultrakratki valovi proti smrti — Velik uspeh ruskega biologa

V znanstvenih krogih je zbudila veliko pozornost vest, da se je prof. Smirnov, vodji neke klinike na moskovski medicinski fakulteti posrečilo v dveh primerih z virtuosno operacijo oživiti dva mrtveca. Ruski biolog so sicer na glas, da znajo napraviti marsikakšen čudež, toda ta vest, ki je izrečno poudarjala, da je šlo za dva mrtveca, je vendarle zbudila umljivo skepsu.

Kakor poroča sedaj neki angleški časnikar, ki je prof. Smirnova te dni obiskal, je videti, da gre za golo resnico. Prof. Smirnov, ki je član mnogih medicinskih društev tudi v inozemstvu in ki so ga zaradi njegovih zaslug opetovano odlikovali že v

caristični Rusiji, je obiskovalcu izjavil med drugim naslednje:

»Resnica je, da mi je uspelo zbuditi dva človeka, ki ju je bilo po vseh medicinskih pojmihi smatrati za mrtva. Oba pacienta še danes živita in bosta po vsej priliki živele še dolgo. V prvem primeru je šlo za srčno kap, v drugem za človeka, ki ga je ubil električni tok visoke napetosti. V tem primeru so trije zdravniki poskušali rešiti ponesrečenca na vse mogoče načine, a brez uspeha. Morali so ugotoviti smrt. Morda bi bilo prehitro, če bi hotel iz teh dveh primerov delati splošne sklepe, a vendar upam, da more moja metoda obuditi mrtveca v mnogih primerih, v katerih bi šlo

za smrt zaradi kapi, električnega toka ali hipnega šoka. Če ta metoda ne bo zalegla marsikaj v primeru kapi, vendar smatram, da se bo obnesla v 99 odstotkih primerov električne smrti. Trdim z vso potrebno resnostjo, da bo mogoče n. pr. v Ameriki obujati zločince, ki so umrli na električnem stolu.

Pogoj za uspeh pa je seveda ta, da opravimo operacijo, preden telo otrdi. Prvi korak je treba čim prej odpreti, vbrizgniti specifično injekcijo v krvni sistem, na kar je srce obravnavati z ultrakratkimi valovi. Ti imajo za posledico, da se prične srce polagoma spet gibati.

Poudariti pa moram, da je mogoče moj postopek še izpopolniti. Po bogatih izkušnjah dobimo potrebno rutino in sigurnost. Ne dvomim, da bodo ultrakratki valovi mnogim tisočim ljudem v bodočnosti rešili življenje.«

Manevri poljske vojske

Letošnji zimski manevri poljske vojske so se vršili v okolici Lvova

Novosti v gradnji modernih letal

V Rusiji grade nove praktične tipe

Znanstveni zavod za eksperimentiranje s civilnimi letali v Moskvi je izdelal po načrtu inž. Savrova ogromno letalo »S 5«, ki se z veliko lahkoto in brzino dvigne s kopne zemlje ali vode ter brez ovir pristane na ledu ali snegu.

To letalo žene dva stroja tipa »M 22«, ki razvijata 480 k. s. Vgrajena sta v krila aeroplana. Letalo ima širok radij in lahko brzi z naglico 180 km na uro. Poleg pilota in mehanika lahko prevaža 12 potnikov in pošto. V zraku lahko pilot zloži podlaga letala in mu za slučaj potrebe priklapi čoln iz gume, s katerim lahko pristane na vodi.

Isti zavod gradi zdaj letalo »ARK 3«, ki je pa namenjeno arktičnim poletom. Ta aeroplan bo narejen iz novih plastičnih snovi. Posebnost tega letala bo zagotovo toplota za potnike. Tudi to letalo bosta gnala samo dva motorja in bo lahko letalo na velike razdalje.

Poleg teh letal gradijo po načrtu inž. Savrova še nekaj drugih letalskih tipov in se pri tem ozirajo zlasti na razmere v arktičnih krajih. Ni dvoma, da ima ruska vlada načrte z arktičnimi poleti, zato se nanje tako dobro pripravlja.

Fordova in Edisonova

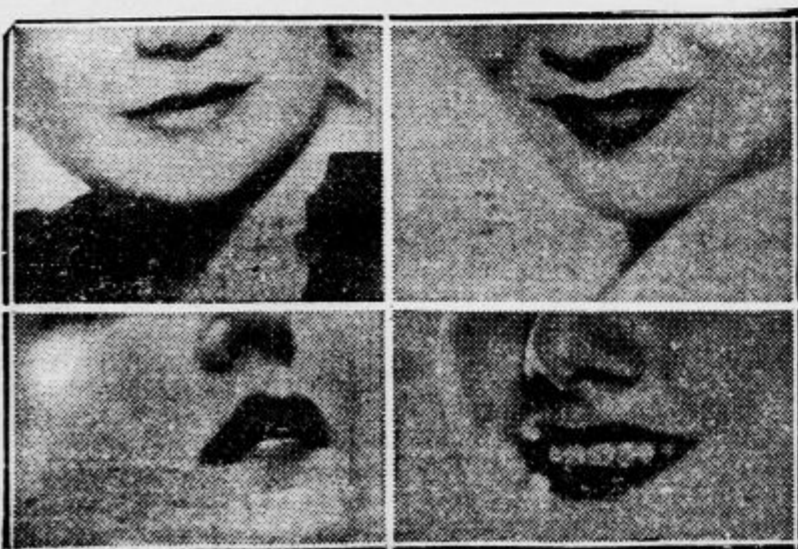
Gospa Ford, žena avtomobilskega kralja (na levi) in gospa Mina Miller Edison, vdova po velikem izumitelju, v Floridi, kjer sta se dami sešli prvič po Edisonovi smrti, da preživita tam sezono

Za dobro in slabo voljo

V železniškem kupeju sta sedeli dve dami. Prva je zatrjevala, da bo umrla, če se takoj ne odpre okno, da dobi svežega zraka. Druga je zatrjevala, da bo umrla še druga, ki ne prenese čenčel pri zaprtem oknu.

»Najprej bomo odprli okno — da bo umrla ta, ki ne prenese prepiha. Potem bomo okno zaprli — da bo umrla še druga, ki ne prenese čenčel pri zaprtem oknu. Ko bosta obe cenjeni dami mrtvi, bo v kupeju red in mir!«

Govoreče ustnice

Ustnice štrih filmskih igralnk. Ali morete uganiti, kdo so njih lastnice?

Krvni obtok v filmu

Odlični ruski specialist za srčne bolezni prof. Zelenin ureja skupno s prof. Suharevskim zvočni film z naslovom »Fiziologija in patologija krvnega obtoka«. Ta film bo predstavljati tudi najzanimnejše pojave v življenju človeškega srca. Primerjal ga bo s srcem žabe in psa, da si bo gledalec popolnoma svest razlike. S pomočjo posebno občutljivih fotografij bo film reproduciral tudi čisto slabotne röntgenske slike. Na filmu se bodo videle vse napake srca, tako n. pr. nastanek srčne hibe itd.

Angleški pomorski manevri

Letošnji manevri angleške mornarice so prve velike vežbe britske mornarice iz leta 1931. in se vršijo v trikotu Gibraltar-Azori-La Coruna.

Temeljni načrt manevrov ima za osnovo domnevo, da so morska pota preko severnega in južnega Atlantika blokirana. Naloga Anglije v tej stiski je, da najde pot za prevoz živila skozi Sredozemsko morje ali pa da dobiva živila preko rta Dobre nade. Naloga prve mornarice je, štiriti transportne ladje, ki vozijo z brzino samo 12 milj na uro. Druga mornarica ima nalog poskusiti, da se Angliji zapre tudi ta pot. Oporišče napadalne mornarice so Azori, obrambna mornarica pa ima za oporišče Gibraltar.

Manevrov se udeležuje celokupna sredozemska mornarica, poleg nje pa tudi vse edince tako zvezne domače mornarice.

Smrt znanega globetrotterja

V nekem dunajskem sanatoriju je izdihnil Teddy Zietz, švicarski tobačni trafikant, mož, ki je prepotoval ves svet in je bil globetrotter v najboljšem pomenu besede.

Kakor v zadnjih letih Allain Gerbault, je tudi Zietz prebrodil Ocean za jahto. Nekaj časa se je mudil v Kanadi, kjer je imel farmo za kozuharje. Na Dunaj se je vrnil šele pred nekaj tedni, kjer je sedaj sklenil svoje življenje.

Krvave uganke

Tajna Princeove afere in policijske preiskovalne metode

Senzacija nad senzacijo: Prince ni bil umorjen?

Smrt francoskega sodnega svetnika Alberta Princea, ki je samo delen dogodek v kompleksu ogromne afere Staviskega, spada med najbolj skrivnostne krvave drame in mnogi so, ki se vprašujejo, dali bodo mogli kdaj vanjo posvetiti z žarko lučjo.

Vse kaže, da gre za zločin, ki ga je uvrstili med politične, in zgodovina nas uči, da ostanejo takšni zločini najčestje nezaključeni. To ni nič čudnega, saj gre pri njih večinoma za dobro organizirane, inteligentne, z vsemi mazili zvito in previdnosti namazane metode, kakršne pri navadnih zločinih niso preveč običajne. Ničesar ne prepustijo slučaj, ki je najboljši pomočnik policije.

Francija je imela že več senzacionalnih umorov te vrste in na nekatere se je spomnil sedaj francoski tisk ob priliki Princeove afere. Sem spada n. pr. umor Baréma, prefekta v departementu Eure. Pred kakšnimi štiridesetimi leti so ga našli mrtvega v vlaku. Govorili so, da ga je umoril neki policijski agent, baje njegov nezakonski sin. Toda morilca niso nikoli prišli in javnost je domnevala samo to, da je imel zločin politično ozadje.

V še večjo temo je ostal zavil zločin, ki so ga odkrili v decembru 1860. v sprednjem vagonu alžaskega vlaka na pariški Vzhodni postaji. Čeprav je izginil del umorjenčeve prtljage — posebno pa usnje — na vrča z važnimi dokumenti — so brez težave ugotovili njegovo identiteto. Šlo je za visokega uradnika cesarskega dvora Poinso. Policijski predsednik Claude je sam prijel zadevo v roke in je kmalu ugotovil, da se je Poinso vračal s svojega posestva v Alzaciji in da je bil še prejšnji večer v družbi s skrivnostnim neznancem. Po opisih oseb, ki so tega neznanca videle, je Claude domneval, da gre za nekega možkarja po imenu Jud, ki je bil že prej obsojen zaradi podobnega zločina, a mu je uspelo pobegniti iz ječe. Vendar tega človeka niso nikoli več videli in tudi niso mogli ugotoviti njegovega pravega imena, kajti prav gotovo ni bilo Jud njegovo pravo ime. Sumili so pa, da gre za pruskega agenta, ki je vohunil po Franciji in se lotil

Sodni svetnik Albert Prince

verjetno vest, da truplo, ki so ga našli v Dijonu tik železniške proge, sploh ni bilo truplo sodnika Princeja, marveč v sodnikovo obleko oblečeno tuje truplo. Menda so zločinci oblekli v sodnikovo obleko nekega potepuha.

To kaže, da so postopale oblasti pri agnosciranju zelo površno. Ta praksa je v francoski kriminalistiki zelo znana, zato je to povsem mogoče. Preiskovalna komisija v Dijonu zdaj tudi sama potrjuje, da ni pri obduciranju mrlja pazila na nič drugega, kakor na mrtvečovo obleko in na posetnice, ki so bile raztresene po žepih in vzdolž proge. Čedalje bolj prevladuje mnenje, da je bil Prince odveden od članov

Preiskovalni sodnik Ordonneau s člani svoje komisije

Poinso zato, ker je na kakšen način zvedel, da ima pri sebi važne zaupne dokumente, ki so se tikali francoske zunanje politike.

V resnici je pa tudi silno težko, priti ozadju in arterjem podobnih zločinov do dna. Policijski aparat običajno odpravi, ker deluje po zastarelih empiričnih metodah in zanemara psihološke in razumske momente, ki so pripravljali zločin. Da je pa mogoče tudi brez predmetnih dokazil, s samo močjo logike rekonstruirati neki zločin in dobiti vpogled v njegove podrobnosti, je dokazal že Edgar Allan Poe s svojo slovitno novelo »Skrivnost Marije Rogetove«. Ta novela temelji na resničnem umoru, ki se je primeril dve leti pred nad mladim dekletom istega imena v okolici New Yorka. Zaman se je tedaj in še dolgo pozneje zanimala vsa ameriška javnost za ta zločin in policija je stikala za morilec. Poe je daleč od kraja zločina in na podlagi nekaterih izrezkov iz časnikov napisal svojo novelo, v kateri je s samimi logičnimi sklepi podal motive in potek tega zločina ter jasno pokazal, kje bi bilo treba iskati zločinca. Oblasti se niso zanimale za njegovo naziranje — dokler ni po mnogih letih izpoved dveh oseb potrdila, da se je vsa zgodba odigrala tako, kakor jo je bil zapisal slavni pisatelj, in da so se z resnico zlagale tudi najmanjše podrobnosti, ki jih je bil navedel.

★

kj — Pariz, 13. marca.

»Liberté«, Tardieujev list, ki je posredoval zvezi med tiskom in Stavisim, poroča v svoji najnovejši številki ne-

PRAVKAR IZISLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVLIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIOBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: MED SMEHOM IN JOKOM (fotostudija)

Naslovna slika: JOSIP KLADNIK: »STAVČEVA ROKA« (lesorez)

Priv. doc. dr. B. K. Škerlj: O RASAH V EVROPI IN V NAŠI DRŽAVI (3) — Cand. ing. Z. V. Štereklj: NABA PRVA SOLARNA NA JADRANU — Dr. R. Franc: POMLAD PRIHAJA — IGOR STRAVINSKI O SODOBNI GLASBI — TEHNIČNI OBZORNIK (Praktična sklopka za cavi — tnj — Kako si utreš pot v nauk o elektriki — tma) — RADIO (Radio po vsem svetu) — St. Bunc: ADAMOVO JABOLKO — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — Ivan Vuk: NE KAZIVA PRAVLJICE, GOSPOD... — GEOGRAJSKI »VENAC« O SLOVENSKEM SLOVSTVU (A. D.) — Margita Matches: DTVJI PARADIZ (9) — CLOVEK IN DOM (Pokaži mi svoj dom in povem ti, kdo in kakšen si — tke) — ELEKTRIČNO GRLO — LEPO OBNAŠANJE — NOVE PUBLIKACIJE — NEKAJ ZA VSE — SAH — ZA MISLECE GLAVE — RISARSKA UGANKA — ANEKDOTE

Na platnicah: HUMOR (Adamson in Behacelj)

Priloga: Dr. Vlad Travner: KUGA NA SLOVENSKEM

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din.

TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

menta, da se nemudoma ukine imuniteta poslancev in senatorjev. Gre seveda samo za osebe, ki so tako kompromitirane, da ni o njih nikakega dvoma več, da so bile v zvezi s Staviskim ter so sodelovale v njegovi akciji. Mandel utemeljuje svojo zahtevo z navedbo, da namerava vlada odgovoriti zbornico do 10. junija, a ker so vsi poslanci in senatorji pod zaščito nedotakljivosti, se ne more uvesti niti proti enemu kazenska preiskava.

Romagnino, tajnik in prijatelj Staviskega, je medtem postal zelo zgovoren. Doslej je izdal kakšnih dvesto imen političnih osebnosti, s katerimi je imel Staviski zveze. Med njimi so: bivši minister v kabinetu Daladierja, Serre; bivši državni tajnik v vojnem ministrstvu Gustav Hulin, bivši generalni poročevalec za državni proračun Leon Barety, bivši glavni ravnatelj državne policije Julien, bivši komisar drž. policije Colombani, bivši ravnatelj lista »Liberté« Aymard, potem tajnica v notranjem ministrstvu gdč. Avrilova, ki je baje utrla Staviskemu pot do prejšnjega ministrskega predsednika Chautempsa. Romagnino navaja, da sta imela zveze z njegovim bivšim gospodarjem tudi prejšnja ministra Flamin in Queuille ter bivši minister za zrakoplovbo Pierre Cot kakor tudi ravnatelj socialnega zavarovanja Pichot.

KARIKATURA

Camille Chautemps

bivši predsednik francoske levičarske vlade, ki jo je zrušila afera Stavisky

ANEKDOTA

Boljševiška revolucija je stekla Masaryka v Petrogradu. Po ulicah so križali švigale svinčenke in češkoslovaški legionarji so trepetali za življenje svojega voditelja. Nagovarjali so ga, naj se rajši preseli v Moskvo. »Tam se živi kakor na paradi,« so mu prigovarjali.

Masaryk je res odstopoval v Moskvo, toda revolucija je bila baš v razmahu in krogle so švigale tudi v hotel »Metropole«, ki so ga bili vzeli bolševiki pod ogenj. Masaryk je moral razdreti posteljo in položiti žimnice na tla pod okno. Tako je ležal nekoliko dni in noči, potem je poslal prijateljem v Petrograd dopisnico, ki jo je bil napisal na žimnicah ležeč:

»Tukaj sem kakor na permici in mislim na vas.«

VSAK DAN ENA

Slaba kupčija

»Kako gre s kupčijo?«
»Strašno... celo kupci, ki ne plačujejo, nočejo več priti!«

Sport

Mariborski Rapid v Ljubljani

V nedeljo 18. t. m. gostuje v Ljubljani mariborski Rapid, eden od naših najboljših klubov.

Rapid bo imel proti sebi liga-enajstorico Primorja in se bo tekma igrala na igrišču Primorja.

Rokoborbe v Delavski zbornici

Rezultati so bili: Mrna (Češkosl.) : Herceg (Jugoslavija). — Za ta par je vladalo veliko zanimanje, ker sta nasprotnika enako močna. Absolvirala sta vse tri runde. Končala neodločno.

Tom Sayer (Črnec Afrika) : Marunke (Nemčija). — Ta par nam je pokazal lepo tehnično borbo. Črnec je zmagal v 2 minutah 21 sekundah.

Kawan (Avstrija) : Bognar (Madžarska). — Borba je bila odlična. Kawan kot kralj dvojnega nelsona, Bognar pa kot tehničar sta podala vseskozi lepo borbo. Bognar je podlegel Kawanu v 24. minuti. Šotler (Ljubljana) : Bachraty (Bavarska) sta prekinila borbo.

Cross country sezona pričenja

V nedeljo se bosta vršili v Ljubljani dve zanimivi lahkoatletski prireditvi. Ljubljanski podsavez ženskih sportov priredi cross country prvenstvo pod pokroviteljstvom župana g. dr. Dinka Puca, na katerem startajo atletinje lokalnih rivalov Ilirije in Atene. Prireditve prične ob 11. in se vrši

GOLAŽ EKSTRAKT
vedno naroča tisti, kdor ga kupi enkrat
»Ekstrakt družba«
Ljubljana
Gospodarska c. 8

Ali trpite na tej bolezninog?

Prvi znaki so vedno rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, razpokana ali luskinasta z neugodno srbečico, ali pa je bela, odebelena in neprijetnega vonja. Premolite noge takoj zvečer. Če najdete le enega od teh znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kisik ter dajo vodi videz neposnetega mleka. Ko pomosite noge v to mlečno kopeli Saltrata, prodre kisik v znojnice in naglo uniči parazite gnojnega lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirijo in zdravijo utrjene noge in pa noge, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omehčajo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja v jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčnojubilna mati, ozir. stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

MARIJA KAHNE
vdova po železn. uslužbencu

v sredo, dne 14. t. m. previdna s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 16. marca ob 4. uri pop. iz mrtvašnice spl. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. marca 1934.

2907 ZALUJOČI OSTALI

Naznanjam žalostno vest, da je po dolgotrajni boleznini preminila gospa

Terezija Vimpolšek
prej Gerec, roj. Ivanšek
trgovka

14. marca 1934 ob 1/2 4. uri zjutraj.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil ob 8. uri v petek 16. marca.

Pišce, dne 14. marca 1934.

2909 ZALUJOČI MOŽ.

pod Cekinovim gradom s startom in ciljem pri dršališču Ilirije. Pol ure prej priredi istotam Ilirija propagandni cross country tek za juniorje, katerega se udeležijo naši najmlajši tekači.

Obe prireditvi bosta nudili izvrsten sport. Posebno dekluško podsavezno prvenstvo obeta zanimive borbe, ker sta si po zadnjih treningih sodeč obe družini popolnoma enakovredni in je vprašanje prvaka povsem odprto.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 14.30 strogo obvezen trening za ilirino skupino. Pišek I in II, Hael, Bervar gotovo. Ob 19. morajo biti pri Levu: Cileari, Pupo, Svetic, Petelin, Sternad, Logar.

Mariborski smučarski klub ima redno sejo upravnega in nadzornega odbora v petek 16. marca v klubskem lokalu, Maribor, Kolodvorska ulica 1. Važno zaradi občnega zbora.

Smučarski odsek SPD v Kranjski gori bo priredil od 21. do 31. marca smučarski tečaj arlberške tehnike za že izvržbene smučarje pod vodstvom g. Zoreta Zdravka, ki je diplomiral za avstrijskega državnega smučarskega učitelja arlberške tehnike. Popolna oskrba dnevno 45 Din. Za Veliko noč, 1. in 2. aprila, pa priredi smučarsko kombinirano tekmo v smuku in slalomu.

Mariborski zimsko-sportni podsavez. — Tekma v smuku dne 19. marca na Peci, v organizaciji SPD Mežica, se izvede za prvenstvo Mariborskega zimskosportnega podsaveza, na kar se posebno opozarjajo tekmovalci, ki so se udeležili razveljavljene tekme v smuku dne 11. marca. Prijave sprejema SPD Mežica.

Kofce, 14. marca. Temperatura —6, novega, suhega snega 30 cm, dalje sneži, izgledi in smuka prav dobri.

SK Ilirija. Drevo ob 18.30 naj pridejo v klubsko sobo kavarne Evrope gg. major Janc, prof. Antik, prof. Stepišnik, Balte-

mar, Osterman, Poljak, Kušar, Miklavž

M., Habič, Jurman.
ZSK Hercegovina. Seja centralnega odbora bo v petek 16. t. m. ob 19. pri »Kočarju« v Šiški. Vabijo se vsi, posebno gg. Gregorac, Theuerschuh, Požgaj in Čurhalek.

Nogomet v Ptuj. Preteklo nedeljo se je vršila nogometna tekma med SK Drava in SKP, ki se je končala z zmago mladega sportnega kluba Drava. Že takoj ob začetku tekme sta pokazali obe moštvi oster tempo, v katerem se je posrečilo priti SKP do vodstva. V 30. minuti je Zakotnik zabil drugi gol, tik pred polčasom pa je beležila Drava še tretji gol. V drugem polčasu je SKP napel vse svoje sile, da bi izenačil,

toda ni mu uspelo, šele proti koncu je nabli dva gola in je bil izid 3:2 v korist Drave.

Iz Ljutomera

Ij— Glasbeno društvo je na občnem zboru položilo račun o svojem uspešnem delovanju o preteklem letu. Društvo vzdržuje močno godbo na pihala (20 mož) in glasbeno šolo z 92 učenci. Šola bo 29. aprila imela javno produkcijo v Sokolskem domu. Na šoli se poučujejo goslanje, klavir, teorija, mladinsko petje, čelo in flavta. Društvo predstavlja g. Karbaš, kapelnik godbe je g. Zacherl, voditeljica šole pa gđc. Zacherlova.

TISKOVNA ZADRUGA V LJUBLJANI

izda v letu 1934/1935 naslednje knjižne zbirke:

I. Ljudski roman.

1. Aleksander Dumas sin: Dama s kamelijami. (Prevel Boris Rihteršič.) Izide za Veliko noč.
2. Gunnar Gunnarson: Ljudje na Borgu. Islandski kmečki roman. (Prevel Juš Kozak.) Izide v jeseni.

Obseg obeh knjig okoli 800 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 10.50, v platnu po Din 12.50, v polusnju po Din 15.50 mesečno (12 obrokov).

II. Mojstri in sodobniki.

1. André Gide: Vatikanske ječe. (Prevel dr. Anton Ocvirk.) Izide konec junija.
2. Ivan Olbracht: Hajduk Nikola Šuhaj. (Prevel B. Borko.) Izide februarja 1935.

Obseg obeh knjig okoli 560 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 6.50, v platnu po Din 8.50, v polusnju po Din 11.50 mesečno (12 obrokov).

III. Slovenski pisatelji.

Zbrano delo dr. Franceta Prešerna v redakciji univ. profesorja dr. Frana Kidriča (v dveh knjigah). Izide pred Novim letom 1935.

Obseg obeh knjig okoli 800 strani. Naročnina za obe knjigi broš. po Din 12.50, v platnu po Din 14.50, v polusnju po Din 15.50 mesečno (12 obrokov).

IV. Slovenske poti.

1. Mile Klopčič: Pesmi. (Z litografijami Franceta Miheliča.) Izide v juniju 1934.
2. Prof. dr. Alfred Šerko: O psihoanalizi. Izide v novembru 1934.

Obseg obeh knjig okoli 200 strani. Naročnina za obe knjigi, kartonirani, v 12 mesečnih obrokih po Din 4.—

V. Mladinska knjiga.

František Langer: Pes druge čete. (Prevel prof. Pavel Holček.) Izide za Miklavža 1934.

Obseg knjige okoli 300 strani. Naročnina broš. knjige po Din 3.50, v platno vezane po Din 4.50 mesečno (12 obrokov).

Cene te knjige veljajo le za naročnike kake druge zgoraj navedene knjižne zbirke.

POSEBNE UGODNOSTI:

1. Naročnikom vseh petih zbirk nudimo plačevanje po znižanih dvanaestih mesečnih obrokih

za broširane izdaje po . . . Din 34.—
za v platno vezane po . . . " 40.—
za v polusnju vezane po . . . " 47.—

2. Ako se naročite skupaj na tri zbirke izmed zbirk I.—V., dobite slovensko leposlovno revijo »Ljubljanski Zvon« po znižani ceni Din 8.— mesečno.

3. Kdor pridobi 5 novih naročnikov za »Ljubljanski Zvon« plačano celoletno

naročnino po Din 120.— (plačljivo tudi v obrokih), dobi »Ljubljanski Zvon« za leto 1934. brezplačno.

4. Obroki so plačljivi od 1. marca 1934 do 28. februarja 1935. Založba si pridržuje lastninsko pravico do knjig, dokler ni letna naročnina poravnana.

5. Vsak naročnik, ki je naročen na eno teh zbirk, dobi 15%, na dve zbirki 20% in na tri 25% popusta pri vseh knjigah, ki so izšle v naši založbi. (Izveže se le šolske knjige in zbirke.)

Vsak naročnik, ki pridobi kakega novega naročnika, dobi lepo knjižno ali denarno nagrado. Poslednjo mu nudimo s tem, da mu odpisemo toliko zadnjih mesečnih obrokov za dotične zbirke, kolikor naročnikov nam je pridobil.

Z našo letošnjo prvovrstno izbiro lepih knjig bomo prav gotovo zadovoljili vse naše dosedanje in nove naročnike, ki jih vabimo v krog ljubiteljev naših zbirk, katere smo izdatno pocenili. Vabimo vse prijatelje lepe knjige, da naročajo in razširjajo naše zbirke, kakor tudi našo slovensko leposlovno revijo »Ljubljanski Zvon«.

Naročite pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani
Dalmatinova ulica 10.

ZAHVALA

Za številne izraze iskrenega sočutja in za zadnjo čast ob pretežki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Ignaca Čokla

šol. upravitelja pri Sv. Marjeti nižje Ptuja

se najiskreneje zahvaljujemo. Hvaležni smo tukajšnjemu ban. zdravniku g. dr. I. Martinu za vso ljubeznivo skrb ob težkih zadnjih urah, č. g. kon. svetniku I. Šketi za tolažilne besede in poslovljni govor, č. g. proštu dr. Zagarju ter ostalim č. g. duhovnikom, g. sreskemu načelniku dr. Bratini, g. mestnemu županu L. Jeršetu, tov. nadzornikom J. Gorupu in L. Cepudru, domačemu učitelju, tovarišema šestanu in Debenaku za zadnje besede ob grobu, predsedniku občine g. Muhiču za poslovljni govor, učiteljem pevcev, domači godbi in pevskemu društvu za žalostinke, gasilcem, zastopnikom Sokola, vojske, in vsem stanovskim tovarišem, ki ste prihiti v tako velikem številu.

Tudi učenci Trunk hvala za lepe besede, šolski mladini za petje, vsem darovalcem cvetja in krasnih vencev, za vse pismene izraze sočustvovanja, dragim domačim, ki ste v tako ogromnem številu počastili zadnjo pot ter vsem onim, ki ste nam na kakršenkoli način nudili oporo ob ločitvi z našim najdražjim.

2905a

RODBINA ČOKL.

Potrti v globoki žalosti naznanjamo, da nam je po kratkem, mučnem trpljenju, spravičena z Bogom, v 92. letu starosti, umrla naša dobra mati, stara mati, prababica, teta in tašča, gospa

Marija Agnola

posestnica in gostilničarka

Pogreb naše ljube mamice se vrši v četrtek, dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Glince št. 25, na farno pokopališče Vič, kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico.

Glince, dne 14. marca 1934.

ZALUJOČI OSTALI.

Naznanjamo tužno vest, da je naša dobra mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Wesjak
vdova Cölestin roj. Schwab

v 72. letu starosti dne 17. t. m. po kratki in mučni boleznini spravičena z Bogom preminila.

Pogreb se bo vršil dne 16. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne iz mrtvašnice Mestnega pokopališča v Celju.

Celje, dne 14. marca 1934.

2914

Rodbine: Cölestin, Reppert in dr. Schwab.

Starejšim osebam revmatične bolečine

zagrenjujejo stare dni. Vsem, ki trpite na bolečinah v kosteh, zbadanju, ishiasu, zobobolu, glavobolu priporočamo masažo.

Za masažo je dobra

MASAŽA Z ALGO VAS KREPI. ALGA JE ZA STARE LJUDI PRAVA BLAGODAT. ALGA SE DOBIVA POVSOD.

R. S. Br. 18.117/32

ZA PRODAJO in PROPAGANDO

išče podjetje v Sloveniji za takojšen nastop sposobnega

trgovskega nameščenca

cca 30 let starega, po možnosti iz tekstilne ali špecerijske stroke.

Poleg splošne trgovske izobrazbe se zahteva tudi znanje hrvaščine in nemščine. Obširnejše ponudbe s sliko, z navedbo dosedanjega delovanja ter zahtovo plače je poslati na oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani pod značko: »Propaganda«.

2913

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Josipina Predalič roj. Trošt

K večnemu počitku jo spremimo v petek dne 16. marca ob 1/2 4. uri iz hiše žalosti Tržaška cesta 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. marca 1934.

PEPCA, FANI, ANČKA, STANE, JUSTA, LADA, DANČI, otroci; ELIŽB EBER, JANEZ BITENC, BINE KOLB, STANE ČERVAN, zetje; ELFRIDA PREDALIČ, sinaha; BRANKO, MAJDA, MITJA, JELICA, vnuki in vnukinje ter vse ostalo sorodstvo.

